ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

«ESIL UNIVERSITY» МЕКЕМЕСІ

Бекітемін
«Esil University» Мекемесінің Ректоры
_____ А.А. Таубаев
«__» _____ 2025 ж.

6B04203 - «Экономикалық қауіпсіздікті құқықтық қамтамасыз ету», білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың «Мемлекет және құқық теориясы», «ҚР Қылмыстық құқық», «ҚР Қылмыстық іс жүргізу құқығы» пәндерінен қорытынды аттестаттаудың кешенді емтихан

БАҒДАРЛАМАСЫ

Астана, 2025

Программа комплексного экзамена (итоговой аттестации) разработана на основании Государственного общеобязательного стандарта высшего и послевузовского образования №2 от 20.07.2022 и модульных образовательных программ по ОП 6В04203 «Правовое обеспечение экономической безопасности».

Программа комплексного экзамена (итоговой аттестации) обсуждена на заседании кафедры «Право».

Протокол № 6 от «13» 01 2026 г.

Заведующий кафедрой
«Право» А.К. Калиев

Программа одобрена на заседании Совета Факультета прикладных наук.

Протокол № 6 от «19» 01 2026 г.

Председатель А.А. Мухамеджанова

Программа одобрена на заседании Научно-методического Совета Учреждения «Esil University».

Протокол № 06 от «20» 01 2026 г.

Председатель С.Б. Макыш

Программа утверждена на заседании Ученого Совета Учреждения «Esil University».

Протокол № 8 от «23» 02 2026 г.

КІРІСПЕ

6В04202 - «Бизнес-құқық» білім беру бағдарламасы бойынша кешенді емтиханның мақсаты –білім алушылардың жоғары білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартында көзделген оқу пәндерінің көлемін меңгеру дәрежесін, олардың жалпы құқықтық міндеттерді шешудегі құзыреттілігін айқындау, сондай-ақ практикалық заң қызметін жүзеге асыру кезінде дербес шешімдер қабылдау қабілетін бағалау және оларды дәл және дәлелді түрде баяндай білу болып табылады.

Осындай емтиханның көмегімен бітіруші мамандардың теориялық және практикалық даярлығының білім беру бағдарламаларының белгіленген талаптарына сәйкестігі деңгейі тексеріледі. 6В04202 - «Бизнес-құқық» білім беру бағдарламасы бойынша кешенді емтиханға үш пән бойынша сұрақтар енгізілді: «Мемлекет және құқық теориясы», «ҚР Азаматтық құқық» (жалпы және ерекше бөлімдер), «ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы».

Бағдарламада тақырыптардың мазмұны, сұрақтар тізімі және әр пән бойынша ұсынылатын әдебиеттер тізімі көрсетілген.

«Мемлекет және құқық теориясы» пәні бойынша бағдарлама

Тақырып 1. Мемлекет және құқық теориясының пәні мен әдістемесі

Мемлекет және құқық теориясы пәнінің ерекшеліктері қандай. Мемлекет және құқық теориясы қандай функцияларды орындайды. Мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды зерттеуде қолданылатын ғылыми әдістерді атаңыз. Заң ғылымдарының жүйесі қандай бөліктерден тұрады.

Тақырып 2. Мемлекет пен құқықтың пайда болуы

Жалпы жүйенің негізгі белгілері мен ерекшеліктерін атаңыз.Рулық жүйеде адамдардың қарым-қатынасын қандай нормалар реттеді. Мемлекеттің пайда болуының негізгі теориялары қандай. Құқықтың пайда болуының негізгі теорияларын атаңыз.Мемлекеттің пайда болуының Шығыстық жолы мен Батыстық жолының айырмашылығы неде.

Тақырып 3.Мемлекеттің түсінігі мен белгілері .Мемлекеттің мәні мен функциялары.

Мемлекеттің негізгі белгілерін бөліп көрсетіңіз.Мемлекеттің басқа бірлестіктер мен ұйымдардан басты айырмашылығын атаңыз.Мемлекеттік билікті жүзеге асырудың негізгі әдістері қандай. Мемлекеттің мәнін сипаттаңыз.Қазіргі демократиялық мемлекеттердің мәні неде. Мемлекет функцияларын анықтаңыз және олардың түрлерін бөлектеңіз.Мемлекет функцияларын жүзеге асырудың қандай формалары бар. Қазіргі демократиялық мемлекеттердің маңызды функциялары қандай

Тақырып 4. Мемлекет түрлері және түрлері. Мемлекет нысандары

Мемлекет типологиясы дегеніміз не. Мемлекет типологиясының заң ғылымы үшін маңызы қандай. Мемлекет типологиясына формациялық көзқарасты сипаттаңыз. Мемлекет типологиясына өркениеттік көзқарасты сипаттаңыз. Өркениеттердің ұйымдастырылу деңгейіне қарай жіктелуін анықтаңыз. Көшпелі мемлекеттің ерекшеліктерін бөліп көрсетіңіз. Қазақ хандығының мазмұнын ашыңыз. Мемлекет типологиясының басқа түрлерін ашыңыз. Мемлекет формасы туралы түсінік беріңіз. "Мемлекет формасы" санатының мәні неде. Басқару формасы туралы түсінік беріңіз. Республикалар монархиядан қалай ерекшеленеді. Мемлекеттік құрылымның формасы туралы түсінік беріңіз. Саяси режим ұғымын ашып, оның түрлерін атаңыз

Тақырып 5. Мемлекет механизмі. Принциптері. ҚР мемлекеттік органдарының жүйесі.

Мемлекет механизмін анықтаңыз. Мемлекеттік аппарат қызметінің нысандары қандай. Мемлекеттік орган дегеніміз не. Оның ерекшеліктерін атаңыз. Мемлекеттік органдарды жіктеу негіздерін атаңыз. Принцип дегеніміз не. Сіз мемлекеттік аппараттың ұйымдастырылуы мен қызметінің қандай принциптерін білесіз. Кім Қазақстан Республикасының Президенті болып

сайлана алады. Президент қандай өкілеттіктерге ие. Республиканың жоғары өкілді органының құрылымын ашыңыз. Парламент палаталарының құрылу тәртібін көрсетіңіз. Парламент қандай функцияларды жүзеге асырады. Үкімет қалай құрылады. Үкімет қандай өкілеттіктерге ие. ҚР Конституциясын қолданыңыз. Қазақстан Республикасының сот жүйесін ашыңыз. Судьяларды тағайындау тәртібі қандай. Кім судья бола алады. Конституциялық соттың негізгі мақсатын ашыңыз. ҚР Құқық қорғау органдарының жүйесін қысқаша ашып көрсетіңіз. Қазақстан Республикасы Конституциясының 77-бабының 3-тармағында көрсетілген сот төрелігі принциптерінің мазмұнын талқылаңыз.

Тақырып 6. Азаматтық қоғам және құқықтық мемлекет

Құқықтық мемлекеттің негізгі идеялары тұжырымдалған ойшылдардың есімдері мен олардың шығармаларын атаңыз. Билікті бөлу принципінің мәні мен басты мақсаты неде. Бақылау және тепе-теңдік жүйесін сипаттаңыз. Вето дегеніміз не. Абсолютті және салыстырмалы ветоның айырмашылықтары қандай. Импичмент дегеніміз не. ҚР президентіне импичмент көрсетудің негіздері қандай. "Азаматтық қоғам"ұғымына анықтама беріңіз. Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның арақатынасы қандай. Азаматтық қоғамның құрылымы қандай. Азаматтық қоғамның белгілерін атаңыз.

Тақырып 7. Құқықтың түсінігі, мәні және функциялары. Құқық белгілері мен принциптері

Құқықты анықтаңыз және оның негізгі белгілерін бөлектеңіз. Құқықтың мәні неде. Құқықтың мәні неде. Объективті және субъективті құқықтың арақатынасы қандай. Бұл қоғамдық құқыққа қатысты. Жеке құқықтың ерекшелігі неде. Құқықты түсінудің әртүрлі ғылыми тәсілдерін сипаттаңыз. Құқық функцияларын бөлектеңіз. Құқықтық принциптердің маңызы қандай. Олардың түрлерін көрсетіңіз.

Тақырып 8. Құқық көздері (нысандары). Құқық нормалары

Құқық нормасының ерекшеліктерін сипаттаңыз. Құқық нормасының ішкі құрылымы қандай. Құқық нормаларының негізгі түрлерін бөліп көрсетіңіз. Құқық нормасы мен нормативтік құқықтық актінің баптарының арақатынасын сипаттаңыз. Бұл құқық формасы деп түсініледі. "Форма" және "құқық көзі" категорияларының арақатынасы қандай. Құқық формаларының түрлерін атаңыз және әр түрді сипаттаңыз. Құқықтық әдет-ғұрыптардың құқық көзі ретіндегі ерекшелігі неде. Нормативтік құқықтық актіні анықтаңыз және оның түрлерін сипаттаңыз. Заңға тәуелді актінің анықтамасын беріңіз. Нормативтік-құқықтық актінің уақыт, кеңістік және адамдар шеңберіндегі әрекеті қандай.

Тақырып 9. Құқық жүйесі. Заң шығару. Заңнаманы жүйелеу және заң техникасы

Құқық жүйесін анықтаңыз және оның элементтерін сипаттаңыз. Құқықтың негізгі салаларын жіктеңіз. Заң институты дегеніміз не. Құқықтың негізгі салаларына қысқаша сипаттама беріңіз. Заң шығарудың анықтамасын беріңіз. Заңнама заң шығарудан несімен ерекшеленеді. Заң шығару принциптерін сипаттаңыз. Заң шығарудың субъектілері қандай. Заңнамалық процесті сипаттаңыз. ҚР Конституциясының 61-бабына сәйкес Қазақстан

Республикасында заң шығару бастамасы құқығы кімге тиесілі. ҚР Конституциясы бойынша заңдарды қабылдау тәртібі қандай. Заңнамалық актілерді жүйелеу түрлерін атаңыз. Заңнаманы жүйелеудің басты мақсаты қандай. Заң техникасына анықтама беріңіз. Оның мәні неде.

Тақырып 10. Құқықты іске асыру

Құқықтың орындалуына анықтама беріңіз және оның нысандарын ашыңыз. Құқықтың негізгі мақсаты неде және оның негізгі функциялары қандай. Заңды қолданудың ерекшеліктері қандай. Құқықты қолдану субъектісі кім бола алады. Құқықты қолдану кезеңдерін атаңыз, әр кезеңге сипаттама беріңіз. Қолдану актісінің құрылымын ашыңыз. Заңдағы олқылықтардың себебі неде? Оларды жою жолдарын атаңыз. Құқықтың қай саласында заңның ұқсастығы мен заңның ұқсастығына тыйым салынады. Заңды қақтығыстарды шешу жолдарын атаңыз. Халықаралық жеке құқықтың ерекшеліктері қандай.

Тақырып 11. Құқықты түсіндіру

Құқықты түсіндірудің мағынасын ашыңыз. Құқықты түсіндіру түрлерін бөлектеңіз. Түсіндірудің мәні неде-түсіндіру. Өздеріңіз білетіндей, "ҚР Конституциялық соты ҚР Конституциясының ресми түсіндірмесін береді".

Тақырып 12. Құқықтық сана және құқықтық мәдениет. Құқықтық нигилизм. Құқықтық тәрбие.

Құқықтық сана ұғымын және оның құқық үшін маңыздылығын ашыңыз. Құқықтық сана қандай функцияларды орындайды. Құқықтық сана элементтерін ашыңыз. "Құқықтық мәдениет" термині қалай түсініледі. Құқықтық мәдениет пен құқықтық мемлекеттің байланысы қандай. Құқықтық нигилизмнің себептерін бөліп көрсетіңіз. Құқықтық нигилизмнің қоғам мен мемлекет үшін қауіптілігі қандай. Құқықтық тәрбие ұғымын ашыңыз. Қазақстанда құқықтық тәрбие өткізілуіне баға беріңіз.

Тақырып 13. Құқықтық қатынас

Құқықтық қатынастардың әлеуметтік қатынастардың бір түрі ретіндегі ерекшелігі неде. Құқықтық қатынастардың түрлерін атаңыз. Құқықтық қатынастардың құрылымы қандай. Құқықтық қатынастардың заңды алғышарттарын ашыңыз. Құқықтық қатынастардың субъектілеріне анықтама беріңіз және олардың түрлерін атаңыз.

Тақырып 13. Құқықтық қатынас

Құқықтық қатынастардың әлеуметтік қатынастардың бір түрі ретіндегі ерекшелігі неде. Құқықтық қатынастардың түрлерін атаңыз. Құқықтық қатынастардың құрылымы қандай. Құқықтық қатынастардың заңды алғышарттарын ашыңыз. Құқықтық қатынастардың субъектілеріне анықтама беріңіз және олардың түрлерін атаңыз.

Тақырып 14.Заңды мінез-құлық, құқық бұзушылық және заңды жауапкершілік

Заңды мінез-құлықтың ерекшеліктерін бөлектеңіз. Неліктен мінез-құлықтың заңдылығы көбірек байланысты. Заңды мінез-құлық түрлерін ашыңыз. Құқық бұзушылықты анықтаңыз және оның белгілерін көрсетіңіз. Қылмыс пен теріс қылық арасындағы айырмашылық неде? Құқық бұзушылық

құрамы туралы түсінікті ашыңыз. Заңды жауапкершілік дегеніміз не және оның түрлері қандай. Бұл заңды жауапкершіліктің басталуына негіз болып табылады. Заңды жауапкершіліктің мақсаты, функциялары мен принциптері қандай. Заңды жауапкершілік пен басқа да мемлекеттік мәжбүрлеу шараларының арасындағы айырмашылықты көрсетіңіз. Қандай жағдайлар әрекеттің заңсыздығын жоққа шығарады.

«Мемлекет және құқық теориясы» пәні бойынша сұрақтар

1.Мемлекет және құқық теориясының пәні мен әдістемесі
2. Мемлекет нысаны: жалпы сипаттама.
3. Құқықтың түсінігі мен мәні
4. Құқық принциптерінің түсінігі мен түрлері.
5. Құқықтың функциялары.
6. Құқық нысандарының (көздерінің) түсінігі мен түрлері.
7. Нормативтік актілердің уақыт бойынша, кеңістікте және адамдар шеңбері бойынша қолданылуы.
8. Заң шығарудың түсінігі, принциптері мен түрлері.
9. Құқық нормаларының түсінігі мен белгілері. Құқық нормасының құрылымы.
10. Құқықтық қатынастардың түсінігі, белгілері мен түрлері.
11. Заңды фактілер.
12. Құқықтық қатынастар субъектілері: жалпы сипаттама.
13. Құқықтық қатынастар объектілері: жалпы сипаттама.
14. Субъективті құқықтар мен заңды міндеттердің түсінігі мен құрылымы.
15. Құқықты іске асыру: жалпы сипаттама.
16. Құқық нормаларын қолдану актілері
17. Құқық нормаларын түсіндіру: түсінігі мен түрлері.
18. Құқық нормаларын түсіндіру әдістері мен көлемі.
19. Құқықты түсіндіру актілері.
20. Құқықтағы олқылықтар; оларды жою және жою түсінігі мен тәсілдері.
21. Заңды қақтығыстар және оларды жою жолдары.
22. Заңды мінез-құлық түсінігі мен түрлері.
23. Құқық бұзушылықтың түсінігі, белгілері мен түрлері.
24. Құқық бұзушылықтың заңды құрамы.
25. Құқықтық жауапкершіліктің белгілері мен негіздері туралы түсінік.
26. Заңды жауапкершіліктің мақсаты, принциптері мен функциялары.
27. Заңды жауапкершілік түрлері.
28. Әрекеттің заңсыздығы мен заңды жауапкершілікті болдырмайтын жағдайлар.
29. Заңдылықтың түсінігі, принциптері мен кепілдіктері.
30. Құқықтық реттеу механизмі.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Биекенов Н.А., Сәлкебаев Т.С. Мемлекет және құқық теориясы. Дәрістер курсы. – Алматы,2022. – 392 б.
2. Турлаев А.В., Ахметова Н.С., Какимова М.Ш. Теория государства и права. Учебное пособие. – Алматы, 2022. – 179 с.
3. Венгеров А. Б. Теория государства и права. Учебник. 14-е изд., стер. М: Дашков и К, 2021.
4. Бакарджиев Я. В., Ромашов Р. А., Рыбаков В. А. Теория государства и права. Учебник. В 2 частях. Часть 1. М: Юрайт, 2017.
5. Кулапов, В. Л. Теория государства и права: учебник / В.Л. Кулапов. — Москва: КноРус, 2022.
6. Ибраева А.С., Ибраев Н.С. Теория государства и права. Алматы, 2007.
7. Лазарев В. Теория государства и права ЮРАЙТ-ИЗДАТ, 2012
8. Бошно С. В. Теория государства и права. Учебник. М: Юстиция. 2018.

Дополнительная литература:

1.Актуальные проблемы теории государства и права. Учебное пособие / под ред. Шагиева Р. В. М: Норма, Инфра-М, 2015
2.Булгакова, Д. А.Теория государства и права [Текст] / Д. А. Булгакова. - Алматы: NURPRESS, 2011. - 114 с.
3.Гавриков В. П. Теория государства и права. Смена парадигмы. М: Проспект, 2017
4.Зарецкий А. М., Долгих Ф. Г. Теория государства и права. Учебник. М: Издательский дом Университета "Синергия". 2018

Қазақстан Республикасының Азамттық құқығы (Жалпы бөлім)» пәні бойынша бағдарлама

Тақырып 1: Азаматтық құқық құқық саласы ретіндегі түсінігі, қайнар көздері, қағидалары

Азаматтық құқық құқық саласы ретінде. Азаматтық-құқықтық реттеу пәні. Қоғамдық қатынастарды азаматтық-құқықтық реттеу әдісі. Азаматтық құқықтың міндеттері мен принциптері. Азаматтық құқықты сабақтас құқық салаларынан ажырату. Азаматтық құқық жүйесі құқық саласы ретінде.

Азаматтық құқық ғылым ретінде және оқу пәні ретінде. Азаматтық құқық ғылымындағы азаматтық-құқықтық реттеудің пәні мен әдісінің мәселелері. Азаматтық құқық ғылымының дамуының негізгі кезеңдері. Азаматтық құқық ғылымының міндеттері. Азаматтық құқық ғылымының басқа құқықтық ғылымдармен байланысы. Жеке құқықтың дуализмі мәселесі. Азаматтық құқық және кәсіпкерлік құқық.

Шет мемлекеттердің азаматтық құқығының жалпы сипаттамасы. Біздің заманымыздың негізгі азаматтық-құқықтық жүйелері. Құрлықтық жүйе. Англо-американдық жүйе.

Азаматтық заң, азаматтық құқық нормаларын қамтитын өзге де нормативтік құқықтық актілер ұғымы. Азаматтық заңнама жүйесі. ҚР Конституциясы азаматтық құқықтың негізі ретінде. ҚР Азаматтық кодексі: жалпы сипаттамасы және құрылымы. ҚР Азаматтық Кодексі мен өзге де заңнамалық актілердің арақатынасы.

Іскерлік айналым әдет-ғұрыптарының азаматтық-құқықтық маңызы. Азаматтық құқықты ұқсастық бойынша қолдану (заң ұқсастығы және құқық ұқсастығы). Азаматтық құқық пен мораль нормаларының арақатынасы.

Қазақстан Республикасы Жоғарғы Сотының азаматтық құқықтық қатынастарды реттеудегі нормативтік қаулыларының мәні.

Азаматтық заңнаманың уақыт, кеңістік және адамдар шеңберіндегі әрекеті. азаматтық заңнаманы қолдану. Диспозитивті және императивті азаматтық-құқықтық нормалар. Азаматтық Заңдарды түсіндіру.

Азаматтық заңдар және халықаралық жеке құқық нормалары. Азаматтық заңнамадағы жеке және қоғамдық қатынастардың арақатынасы.

Тақырып 2. Азаматтық құқықтық қатынастар

Азаматтық құқықтық қатынастар ұғымы және элементтері. Азаматтық құқықтық қатынастардың мазмұны. Субъективті азаматтық құқықтар ұғымы, мазмұны және түрлері. Азаматтық құқықтық қатынастардағы құқықтық міндеттердің түсінігі, мазмұны және түрлері. Субъективті Азаматтық құқық және өкілеттік. Азаматтық құқықтық қатынастардың субъектілері мен объектілері. Азаматтық құқық қабілеттілігі мен азаматтық әрекет қабілеттілігі ұғымы және олардың арақатынасы. Құқықтық қабілеттілік пен субъективті

азаматтық құқықтың арақатынасы. Азаматтық құқықтық қатынастардың жіктелуі.

Құқықтық қатынастардың тоқтатылуы немесе өзгеруі. Азаматтық құқықтық қатынастардың пайда болу, өзгеру және тоқтатылу негіздері. Заңды фактілер және заңды құрамдар. Азаматтық құқық ғылымындағы заңды фактілердің жіктелуі.

Тақырып 3. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және қорғау

Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және азаматтық міндеттерді орындау ұғымы мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру шектері. Құқықты теріс пайдалану мәселесі. Бәсекелестікті шектеу және нарықтағы үстем жағдайды теріс пайдалану ұғымы. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру кезіндегі азаматтық құқықтық қатынастарға қатысушылардың парасаттылығы мен адалдығы ұғымы және презумпциясы. Азаматтық құқықтарды қорғаудан бас тарту және оның құқықтық салдары.

Азаматтық құқықтарды қорғау түсінігі мен тәсілдері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың жалпы және арнайы әдістері. Азаматтық құқықтарды және азаматтық құқық субъектісінің заңмен қорғалатын мүдделерін бұзатын мемлекеттік органның немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының актісін жарамсыз деп тану. Шығындарды өтеу: шығындар элементтері, шығындарды өтеу принципі. Моральдық зиянды өтеу. Құқықты тану арқылы құқықты қорғау ерекшеліктері. Құқық бұзылғанға дейін болған жағдайды қалпына келтіру және құқықты бұзатын немесе оның бұзылуына қауіп төндіретін әрекеттердің жолын кесу. Соттың мемлекеттік органның немесе жергілікті өзін-өзі басқару органының заңға қайшы келетін актісін қолданбауы}'. Міндеттерді орындауға заттай беру. Бұзылған құқықты қорғау тәсілі ретінде тұрақсыздық айыбын пайдалану шектері. Азаматтық құқықтарды қорғаудың юрисдикциялық және юрисдикциялық емес әдістері. Азаматтық-құқықтық даулардың жалпы юрисдикциядағы соттар мен мамандандырылған соттарға ведомстволығының аражігін ажырату. Аралық төрелік соттың азаматтық құқықтарды қорғауы. Азаматтық құқықтарды қорғаудың әкімшілік тәртібі. Азаматтық құқықтарды өзін-өзі қорғау. Кәсіпкерлер мен тұтынушылардың құқықтарын қорғау.

Тақырып 4. Азаматтар – азаматтық құқықтың субъектісі

"Азаматтар" және "жеке тұлғалар"ұғымдарының арақатынасы. Азаматтардың құқықтық қабілеттілігі. Азаматтардың құқықтық қабілетінің пайда болуы және тоқтатылуы. Азаматтардың құқықтық қабілеттілігінің мазмұны. Азаматтық құқықтық қатынастардағы азаматтарды дараландыру құралы ретінде аты мен тұрғылықты жері. Азаматтық хал актілерін тіркеу.

Азаматтардың әрекет қабілеттілігі және әрекет қабілеттілігі бойынша азаматтардың санаттары туралы түсінік. Азаматтардың толық қабілеттілігі. Эмансипация. Жас балалардың әрекет қабілеттілігі. 14 жастан 18 жасқа дейінгі кәмелетке толмағандардың әрекет қабілеттілігі. Азаматтардың әрекет қабілеттілігін шектеудің негіздері, тәртібі және шектері. Азаматты әрекетке қабілетсіз деп тану. Қорғаншылық және қамқоршылық.

Қабілетті азаматтарға Патронаж.

Кәсіпкерлік қызметтің түсінігі мен белгілері. Жеке кәсіпкердің азаматтық-құқықтық мәртебесі. Дара кәсіпкердің дәрменсіздігі (банкроттығы).

Азаматтың мүлкінен өндіріп алу.

Тақырып 5. Заңды тұлғалар азаматтық құқықтың субъектісі ретінде

Заңды тұлғаның түсінігі мен белгілері. Заңды тұлға институтының маңызы. Заңды тұлға теориясы. Заңды тұлғалардың жалпы және арнайы заңды тұлғасы, заңды тұлғаны дараландыру: атауы, орналасқан жері, тауар белгісі және қызмет көрсету белгісі, тауар шығарылған жердің атауы.

Заңды тұлғалардың өкілдіктері мен филиалдары, еншілес және тәуелді заңды тұлғалар

Заңды тұлғалардың жіктелуі. коммерциялық ұйымдар және олардың түрлері. Шаруашылық серіктестіктер және Акционерлік қоғамдар. Өндірістік кооперативтер. Мемлекеттік кәсіпорындар.

Коммерциялық емес ұйымдар: жалпы сипаттамалары мен түрлері. Тұтыну кооперативтері. Қорлар. Мекемелер. Қоғамдық және діни бірлестіктер. Қазақстандағы дербес коммерциялық емес ұйымдар. Заңды тұлғалар бірлестіктері (қауымдастықтар мен одақтар).

Заңды тұлғалардың ұйымдық-құқықтық нысанына байланысты оларды құру тәсілдері мен тәртібі. Құрылтай құжаттары.

Жарғылық капитал және заңды тұлға құрылтайшыларының үлестері.

Заңды тұлғаларды мемлекеттік тіркеу: мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар; мемлекеттік тіркеу тәртібі. Бизнес-сәйкестендіру нөмірлерінің ұлттық тізілімі. Мемлекеттік тіркеуден бас тарту негіздері.

Заңды тұлғалардың қызметін лицензиялау, лицензияланатын қызмет түрлері.

Заңды тұлғаларды тоқтату, заңды тұлғалардың қызметін тоқтату тәсілдері, заңды тұлғаларды қайта ұйымдастыру, қайта ұйымдастыру нысандары (түрлері). Өткізу актісі және бөлу балансы. Заңды тұлғаларды қайта құру кезіндегі құқықтық мирасқорлық. заңды тұлғаны қайта құру кезіндегі кредиторлар құқықтарының кепілдіктері. Заңды тұлғаны тарату. Тарату негіздері мен тәртібі. Тарату комиссиясының (таратушының) қызметі. Заңды тұлға таратылған кезде кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігі.

Заңды тұлғаны дәрменсіз (банкрот) деп тану. Заңды тұлғалардың банкроттығы туралы заңнама. банкроттық туралы түсінік және белгілер. Дәрменсіз (банкрот) деп таныла алмайтын заңды тұлғалар. Банкроттық туралы істерді қарау.

Банкроттық рәсімдері. Оңалту және конкурстық басқарушылар: құқықтары, міндеттері, жауапкершілігі. Сыртқы бақылау: енгізудің мақсаты, тәртібі, мерзімі және салдары. Борышкердің төлем қабілеттілігін қалпына келтіру шаралары.

Конкурстық іс жүргізу: енгізудің мақсаты, тәртібі, мерзімі және салдары. Конкурстық масса. Кредиторлардың талаптарын қанағаттандыру кезектілігі. Жеңілдетілген банкроттық рәсімдері. Жоқ борышкердің банкроттығы. Заңды тұлғаны банкрот деп танудың салдары.

Тақырып 6.Азаматтық құқықтың объектілері

Азаматтық құқықтар объектілерінің түсінігі және түрлері. "Мүлік" санаты азаматтық құқықтардың объектісі ретінде. Азаматтық құқықтар объектісі ретінде ақпарат (оның ішінде коммерциялық және қызметтік құпия). Азаматтық құқық объектілері ретінде жұмыстар мен қызметтердің нәтижелері.

Материалдық емес игіліктер. Зияткерлік меншік.

Осы объектілердің айналым қабілеттілігіне байланысты азаматтық құқықтар объектілерінің түрлері. Заттардың түсінігі және заңды жіктелуі. Жеке анықталған және жалпы заттар. Тұтынылатын және тұтынылмайтын заттар. Адамның еңбегімен жасалған заттар және табиғи шыққан заттар. Жеке, отбасылық, үйде пайдалануға арналған заттар және кәсіпкерлік қызметте пайдалануға арналған заттар. Бөлінетін және бөлінбейтін заттар. Күрделі және қарапайым заттар. Негізгі зат және Керек-жарақ. Жемістер, өнімдер және кірістер. Жанды және жансыз заттар.

Жылжымайтын және жылжымалы мүлік. Жылжымайтын мүліктің түрлері және жылжымайтын мүліктің құқықтық режимінің ерекшеліктері. Жылжымайтын мүлікке құқықтар мен ауыртпалықтарды мемлекеттік тіркеу. Мемлекеттік тіркеуді жүзеге асыратын органдар.

Ақша (валюта). Валюталық құндылықтар. Азаматтық құқықтардың объектілері ретінде бағалы қағаздар. Бағалы қағаздарды жіктеу. Бағалы қағаздар бойынша құқықтарды беру тәсілдері. Индоссамент, аваль.

Бағалы қағаздардың түрлері. Вексель, оның түрлері, вексель бойынша Төлем тәртібі. Вексельдердің наразылығы. Банктік депозит сертификаты. Облигация. Акция акцияларды жіктеу. Коносамент. Қос қойма куәлігі және қарапайым қойма куәлігі. Опция. Ипотекалық бағалы қағаздар.

Материалдық емес игіліктер ұғымы, белгілері және түрлері. Материалдық емес игіліктерді қорғау.

Ар-намысын, қадір-қасиетін, іскерлік беделін қорғау ерекшеліктері. Моральдық зиян түсінігі. Моральдық зиянды өтеу принциптері.

Тақырып 7. Мәмілелер

Мәмілелер ұғымы. Мәміленің, Шарттың, міндеттеменің арақатынасы.

Мәмілелер түрлері. Біржақты мәмілелер. Екіжақты және көпжақты мәмілелер (шарттар). Нақты, консенсуалды, мерзімді, мерзімсіз, шартты және шартсыз, өтеулі және өтеусіз, сенімгерлік мәмілелер. Биржалық мәміленің ерекшеліктері.

Мәмілелердің жарамдылық шарттары. Мәмілеге қатысушылардың әрекет қабілеттілігі. Мәміле нысанын сақтау. Мәміле мазмұнының заңдылығы. Мәміле жасау кезіндегі ішкі ерік пен сыртқы ерік-жігердің бірлігі.

Мәмілелер нысаны. Ауызша жасалатын мәмілелер. Қарапайым жазбаша түрде жасалатын мәмілелер. Мәміленің қарапайым жазбаша нысанын

сақтамау салдары. Заңға сәйкес міндетті нотариаттық нысанды талап ететін мәмілелер. Мәміленің нотариаттық нысанын сақтамау салдары. Мәмілелерді мемлекеттік тіркеу және мәмілені тіркеу туралы Заңның талаптарын сақтамау салдары.

Мәміленің жарамсыздығы: түсінігі және заңды салдары. Жарамсыз мәмілелер түрлері. Мәміленің бір бөлігі жарамсыздығының салдары. Жарамсыз мәмілелер бойынша талап қою мерзімі.

Жалған және жалған мәмілелер. Заңды тұлғалардың құқықтық қабілеттілігінен тыс және мәміле жасау өкілеттіктерін шектеуден тыс мәмілелер. 14 жастан 18 жасқа дейінгі кәмелетке толмағандар мен қабілеті шектеулі адамдардың мәмілелері.алдау әсерінен жасалған мәмілелер. Алдау, зорлық-зомбылық, қауіп-қатер, жалған мәмілелер әсерінен жасалған мәмілелер. Құқық тәртібі мен имандылық негіздеріне қайшы келетін мәмілелер және заңға немесе өзге де құқықтық актілерге сәйкес келмейтін мәмілелер.

Тақырып 8. Өкілдік және сенімхат

Өкілдіктің түсінігі, мәні және қолданылу аясы. Өкілдік түрлері. Өкілдері болып табылмайтын адамдар. Заңды өкілдіктің ерекшеліктері. Шарттық (ерікті) өкілдік. Коммерциялық өкілдік. Өкілеттік және оны бекіту әдістері. Өкілеттігін асыра пайдаланып не уәкілеттігі жоқ адамның мәміле жасау салдары.

Сенімхат: түсінігі, түрлері және қолданылу мерзімі. Сенімхат нысаны. Міндетті нотариаттық нысанды талап ететін сенімхаттар және Нотариат куәландырғанға теңестірілетін сенімхаттар. Заңды тұлғаның атынан берілетін сенімхаттың нысаны. Сенім ауысуы. Сенімхаттың тоқтатылуы және оны тоқтатудың салдары.

Тақырып 9. Азаматтық құқықтағы мерзімдер

Азаматтық құқықтағы мерзімдердің түсінігі, мағынасы және заңды табиғаты. Мерзім түрлері және олардың заңды мәні. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және міндеттерді орындау мерзімдері. Пресекательные мерзімдері. Шағым, кепілдік мерзімі және қызмет мерзімі (жарамдылық). Сатып алу мерзімі және оның ескіру мерзімімен арақатынасы.

Мерзімдерді анықтау, оларды есептеу тәртібі.

Азаматтық құқықтарды қорғау мерзімдері. Ескіру ұғымы мен мағынасы. Ескіру ережелерін қолдану. Ескіру мерзімінің түрлері: жалпы және арнайы. Талап қою мерзімі қолданылмайтын талаптар. Талап қою мерзімінің басталуы. Талап қою мерзімін тоқтата тұру. Талап қою мерзімін тоқтататын мән-жайлар. Талап қою мерзімін тоқтата тұру мерзімін есептеу тәртібі. Талап қою мерзімінің өтуі. Талап қою мерзімдерін қалпына келтіру. Талап қою мерзімін қалпына келтіру жөнінде назарға алынатын мән-жайлар. Талап қою мерзімінің өтуінің салдары талап қою мерзімінің қосымша талаптарға қолданылуы.

Тақырып 10. Меншік құқығы

Меншік экономикалық категория ретінде. Меншік құқығы ұғымы субъективті Азаматтық құқық ретінде. Меншік иесінің өкілеттіктері, олардың

мазмұны, жүзеге асыру және қорғау шектері. Меншік иесінің ауыртпалықтары. Меншік құқығының мерзімсіздігі.

Қазақстан Республикасының Конституциясы бойынша меншік нысандары. Жеке меншік құқығы. Мемлекеттік меншік объектілерін жекешелендіру. Мемлекеттік меншік құқығы. Республикалық және коммуналдық меншік.

Меншік құқығының объектілері мен субъектілері. Азаматтық құқықтың әртүрлі субъектілерінің меншік құқығының ерекшеліктері.

Меншік құқығына ие болу. Меншік құқығының пайда болуының бастапқы әдістері. Дайындау повой заттар. Құқығын сатып алу өз бетімен салынған құрылысқа меншік. Қайта өңдеу. Заттарды жинау үшін көпшілікке қол жетімді мүлікті меншікке айналдыру. Олжаға меншік құқығын алу шарттары. Көмбе. Қараусыз немесе қаңғып жүрген малға немесе басқа Үй жануарларына меншік құқығын сатып алу.

Иесі жоқ жылжымайтын заттарға меншік құқығын сатып алу. Тасталған жылжымалы заттарға меншік құқығын сатып алу. 11риобретательная ескіруі.

Жемістер мен кірістерге меншік құқығы. Пәтер, гараж үшін жарналарды толық төлеу.

Меншік құқығының туындауының туынды тәсілдері. Шарт бойынша сатып алушыда меншік құқығының пайда болу сәті. Заттарды беру. Мүліктің кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупі.

Меншік құқығын тоқтату негіздері. Меншік құқығын ерікті және мәжбүрлеп тоқтату. Меншік иесінің қалауы бойынша меншік құқығының тоқтатылуы. Меншік құқығынан бас тарту. Заттың жойылуына немесе жойылуына байланысты меншік құқығының тоқтатылуы. Меншік иесінен өзіне тиесілі мүлікті мәжбүрлеп алып қою.

Күтімсіз мәдени құндылықтарды сатып алу. Меншік иесінің міндеттемелері бойынша мүліктен өндіріп алу. Заңға сәйкес осы адамға тиесілі болмайтын мүлікті иеліктен шығару. Жер учаскесін алып қоюға байланысты жылжымайтын мүлікті иеліктен шығару. Реквизициялау және тәркілеу. Ұлттандыру. Үлестік меншікке қатысушыға оған тиесілі ортақ мүліктің бір бөлігінің орнына өтемақы төлеу. Мемлекет мұқтажы үшін жер учаскесін сатып алу.

Меншік құқығын мәжбүрлеп тоқтатудың басқа тәсілдері.

Тұрғын үй-жайға меншік құқығы және басқа да заттық құқықтар. Тұрғын үй иесінің отбасы мүшелерінің тұрғын үйді пайдалану құқығы. Жер учаскесі меншік құқығының объектісі ретінде.

Тақырып 11. Міндеттеме. Міндеттеме тараптары

Міндеттеме құқығы ұғымы және жүйесі.

Міндеттеменің түсінігі мен мазмұны, оның басқа мүліктік қатынастардан айырмашылығы.

Тақырып 12. Міндеттемені орындау және қамтамасыз ету

Міндеттемелерді орындау түсінігі және принциптері. Міндеттемені орындаудан біржақты бас тартуға және міндеттеме шарттарын біржақты өзгертуге жол бермеу.

Тиісті борышкердің тиісті кредиторға міндеттемені орындауы. Борышкер үшін міндеттемені үшінші тұлғаның орындауы. Ортақ және үлестік міндеттемелерді орындау ерекшеліктері.

Міндеттемені толық көлемде орындау. Міндеттемені бөліп-бөліп орындау ережесі.

Міндеттемені орындау мерзімі. Міндеттемені орындау үшін мерзім және осы мерзімді айқындауға мүмкіндік беретін шарттар болмаған кезде оны орындау тәртібі. Міндеттемелерді мерзімінен бұрын орындау. Міндеттемені мерзімінде орындамаудың салдары.

Міндеттемені орындау орны. Ақшалай міндеттемелерді орындау ерекшеліктері.

Міндеттемені орындау тәсілі. Міндеттемені заттай орындау. Міндеттемелерді қарсы орындау.

Міндеттемені орындау мерзімін кешіктірудің салдары.

Міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету түсінігі және тәсілдері. Міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету тәсілдерінің акцессорлық сипаты.

Айып төлеу ұғымы және түрлері. Тұрақсыздық айыбы туралы келісімнің нысаны және оны сақтамау салдары. Шығындар мен тұрақсыздық айыбының арақатынасы.

Депозит, оның аванстан айырмашылығы. Кепілпұлмен қамтамасыз етілген міндеттемені тоқтатудың және орындамаудың салдары.

Борышкердің мүлкін ұстап қалу.

Кепілдік міндеттемелерді қамтамасыз ету тәсілі ретінде. Кепілгердің жауапкершілігі.

Кепілгерлік. Кепілгерліктің пайда болу негізі. Кепілгерлікті тоқтату.

Кепілдік жарна.

Кепілге. Кепіл ұғымы және оның пайда болу негіздері. Кепіл түрлері. Қайта кепіл. Кепілдік міндеттеменің мазмұны. Кепілге салынған мүліктен ақы өндіріп алудың негіздері мен тәртібі. Кепілге салынған мүлікті өткізу тәртібі. Кепілді тоқтату негіздері.

Айналымдағы тауарларды кепілге салу. Ломбардта заттарды кепілге салу. Ипотека. Ипотека ұғымы және мәні. Ипотека заты бола алмайтын мүлік. Ипотека туралы шартты мемлекеттік тіркеу. Тұрғын үйлер мен пәтерлер ипотекасының ерекшеліктері.

Тақырып 13. Міндеттемені тоқтату

Міндеттемелерді тоқтату негіздері (тәсілдері). Міндеттемені тоқтату әдісі ретінде тиісті орындау. Міндеттеменің орындалуын куәландыру.

Міндеттеме тараптарының бірінің талабы бойынша міндеттеменің тоқтатылуы. Міндеттемелерді тиісінше орындаумен тоқтату. Бас тарту тәлемі. Кредитор мен борышкердің бір адамға сәйкес келуі. Үлкен жаңалық. Қарызды

кешіру. Қарсы біртекті талапты есепке алу арқылы міндеттеменің тоқтатылуы. Есепке алуға жол бермеу жағдайлары.

Міндеттемелерді орындаудың мүмкін болмауымен тоқтату. Міндеттемелерді тоқтату. Мемлекеттік органның актісін қалпына келтіру, азаматтың қайтыс болуымен міндеттемелерді тоқтатудың, тоқтатудың салдары. Заңды тұлға таратылған кезде міндеттемелердің тоқтатылуы. Міндеттемені тоқтатудың басқа тәсілдері.

Тақырып 14. Міндеттемені бұзғаны үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілік

Азаматтық-құқықтық жауапкершілік түсінігі және функциялары. Азаматтық-құқықтық жауапкершілік, санкциялар мен құқық бұзушыға жедел ықпал ету шараларының арақатынасы. Азаматтық-құқықтық жауапкершілік нысандары. Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің түрлері: шарттық және шарттан тыс, үлестік және ортақ, негізгі және субсидиарлық, толық және шектеулі, аралас жауапкершілік, регресс тәртібімен жауапкершілік.

Азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің шарттары (негіздері). Құқыққа қарсы мінез-құлық. Зиян келтіру. Заңсыз мінез-құлық пен зиян келтіру арасындағы себептік байланыс. Шарап. Азаматтық құқықтағы кінәнің ерекшеліктері. Кінәға қарамастан жауапкершілік негіздері. Кәсіпкерлік қызмет саласындағы жауапкершіліктің ерекшеліктері. Жауапкершілікті болдырмайтын жағдайлар. Іс және еңсерілмейтін күш.

Борышкердің мерзімін өткізіп алу салдары және кредитордың мерзімін өткізіп алу салдары.

Моральдық зиян. Моральдық зиянның ақшалай өтемақысы.

Ақшалай міндеттемені орындамағаны үшін жауапкершілік ерекшеліктері. Басқаның ақшасын заңсыз пайдаланғаны үшін пайыздың заңдық сипаты (ҚР АК 353-б.).

Тақырып 15. Шарт туралы жалпы ережелер

Шарттың түсінігі мен мағынасы. Қазақстанда нарықтық қатынастарды қалыптастырудағы Шарттың рөлі. "Шарт", "мәміле", "міндеттеме"ұғымдарының арақатынасы. Келісім бостандығы принципі және оны шектеу. Шарттардың түрлері. Жария шарт. Қосылу шарты. Алдын ала келісім-шарт. Шартқа қатысушылардың пайдасына жасалған шарттар және үшінші тұлғалардың пайдасына жасалған шарттар. біржақты және өзара шарттар. Өтеулі және өтеусіз шарттар. Шартты түсіндіру.

Шарттың мазмұны. Шарттың талаптары. Шарттың маңызды талаптарының заңды мәні. Шарттың әдеттегі, кездейсоқ және болжамды шарттары.Шарт нысаны. Ауызша, нақты әрекеттер арқылы және үнсіздік арқылы жасалған шарттар. Қарапайым жазбаша нысанда жасалатын шарттар және нотариаттық нысанды талап ететін шарттар. Заңда талап етілетін шарт нысанын сақтамаудың салдары. Шарттарды мемлекеттік тіркеу және мемлекеттік тіркеу туралы талаптарды сақтамау салдары.

Келісім-шарттар жасасу. Шарт жасасу кезеңдері. Офертаға және акцептке қойылатын талаптар. Жария оферта. Шарт жасасу сәті. Шарт жасасу орны,

оның заңды мәні. Шарт жасасу жағдайлары мен тәртібі міндетті түрде. Сауда-саттықта шарт жасасу ерекшеліктері. Шарт жасасу алдындағы даулар.

Шартты өзгерту және бұзу. Шарттың қолданылу кезеңінде оны өзгерту және бұзу негіздері. Шартты біржақты өзгерту және тоқтату. Жағдайлардың айтарлықтай өзгеруіне байланысты шартты өзгерту және бұзу ерекшеліктері. Шартты өзгерту мен тоқтатудың тәртібі мен салдары.

«ҚР Азаматтық құқық» пәні бойынша сұрақтар (жалпы бөлім)

1. Азаматтық құқық ұғымы, нысанасы және әдісі
2. Қазіргі заманның негізгі азаматтық-құқықтық жүйелері
3. Азаматтық құқықтың принциптері мен көздері
4. Азаматтық құқықтық қатынастар
5. Азаматтар азаматтық құқық субъектілері ретінде
6. Азаматтық құқық субъектілері ретінде заңды тұлғалар
7. Заңды тұлғаларды құру және тоқтату тәртібі
8. Заңды тұлғаларды жіктеу
9. Мемлекет және әкімшілік-аумақтық бірліктер азаматтық құқық субъектілері ретінде
10. Азаматтық құқықтық қатынастар объектілерінің ұғымы және түрлері (жіктелуі)
11. Азаматтық құқықтық қатынастардың туындауының, өзгеруінің және тоқтатылуының негіздері
12. Мәмілелер ұғымы, нысандары мен түрлері, олардың жарамдылық шарттары
13. Өкілдік және сенімхат
14. Азаматтық құқықтарды жүзеге асыру және қорғау және міндеттерді орындау мерзімдері. Азаматтық құқықтарды қорғау
15. Заттық құқықтар ұғымы, белгілері және түрлері
16. Меншік құқығы ұғымы және оның мазмұны
17. Меншік құқығының нысандары мен түрлері
18. Меншік құқығын сатып алу және тоқтату негіздері
19. Меншік құқығын және өзге де құқықтарды қорғау
20. Міндеттемелер ұғымы мен түрлері
21. Міндеттемелерді орындаудың принциптері мен тәсілдері
22. Міндеттемелердің орындалуын қамтамасыз ету
23. Міндеттемелерді бұзғаны үшін жауапкершілік
24. Азаматтық-құқықтық шарттар ұғымы және оларды жіктеу
25. Шарттың мазмұны, оны жасасу және тоқтату тәртібі

Негізгі әдебиет:

1. Басин Ю.Г. Избранные труды по гражданскому праву. –Алматы: АЮ-ВШП «Әділет», НИИ частного права КазГЮУ, 2003. -734 с.

2. Жайлин Ғ.А. Азаматтық құқық. Ерекше бөлім. Оқулық. 1,2 том. – Алматы: «NURPRESS» баспасы, 2012. -296 б.

3.Қыстаубай Ө.С. Азаматтық құқық. - Алматы: «Асыл мұра», 2016. -356 б.

4. Гражданское право. Том I. Общая часть. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. –Алматы, 2013. –776 с.

5. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственноеправо. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы 2013. –488 с.

Қосымша әдебиет:

1.Жайлин Ғ.А. Қазақстан Республикасының Азаматтық құқығы.Оқулық. Ерекше бөлім. – Алматы: Заң әдебиеті, 2006. – 378 бет.

2. Азаматтық құқық. Т 1. Оқу орындары үшін арналған оқулық / Ред. М.К. Сулейменов., Ю.Г. Басин. – Алматы, 2006.

3. Лепесова А. К. Қазақстан Республикасының азаматтық құқығы: Алматы: ЖШС РПБК «Дәуір», 2016 . – 232 бет

4.Гражданское право. Т. 2. Вещное право. Обязательственное право: Учебник для вузов (академический курс). Отв. ред.: М.К. Сулейменов. Алматы: Зангер, 2013.- 488 с.

5. . ҚРАзаматтық құқығы. Ерекше бөлім.Сызба альбом / Б.Х. Құрманғалиева. - Қостанай: ҚРІІМ Ш. Қабылбаев атындағы Қостанай академиясы, 2015. – 52 б.

Нормативтік-құқықтық актілер:

1.ҚР Азаматтық кодексі. Жалпы бөлім,1994 жылы 27 желтоқсан «Әділет» АҚЖ <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K940001000_

2. Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік Кодексі 2015 жылғы 29 қазан «Әділет» АҚЖ <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000375

3. Шаруашылық серіктестіктері туралыҚазақстан Республикасының 1995 жылғы 2 мамырдағы заңы«Әділет» АҚЖ<http://adilet.zan.kz/kaz/docs/U950002255_

4. Жауапкершілігі шектеулі және қосымша жауапкершілігі бар серіктестіктер туралы Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 22 сәуірдегі Заңы.«Әділет» АҚЖ <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z980000220_

5. Акционерлік қоғамдар туралыҚазақстан Республикасының 2003 жылғы 13 мамырдағы Заңы. «Әділет» АҚЖ <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z030000415_

6. Коммерциялық емес ұйымдар туралыҚазақстан Республикасының 2001 жылғы 16 қаңтардағы Заңы. «Әділет» АҚЖ <http://adilet.zan.kz/kaz/docs/Z010000142_

Қазақстан Республикасының Азаматтық құқығы (ерекше бөлім) пәні бойынша бағдарлама

Тақырып 1:Сатып алу-сату шарты және оның түрлері

Сатып алу-сату шартының түсінігі және заңды сипаттамасы. Сатып алу-сату шартының түрлері. Тараптар, сатып алу-сату шартының мәні мен маңызды талаптары.

Сатып алу-сату шартының нысаны. Сатып алушыда меншік құқығының пайда болуы. Тауардың кездейсоқ жойылу немесе бүліну қаупінің ауысуы.

Қызмет мерзімі, жарамдылық мерзімі, кепілдік мерзімі.

Үшінші тұлғалардың құқықтарымен ауыртпалық салынған тауарларды сатып алу-сату.

Сатушы мен сатып алушының жалпы құқықтары мен міндеттері. Сатып алушының тауар туралы ақпараты. Сатып алу - сату шарты тараптарының азаматтық-құқықтық жауапкершілігі.

Жылжымайтын мүлікті сатып алу-сату және Кәсіпорынды сату шарттарының ерекшеліктері.

Бөлшек сауда шарты: түсінігі, ерекшеліктері. Қолданылу аясы, Шарттың түрлері. Тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнама. Бөлшектеп сатып алу-сату шартын жасасу нысаны мен ерекшеліктері. Жария оферта. Тауарларды сатудың қашықтан тәсілі. Сатушының шарт бойынша міндеттері. Сатып алушының құқықтары. Бөлшектеп сатып алу-сату шарты бойынша жауапкершілік ерекшеліктері.

Тақырып 2:Сыйға тарту

Сыйға тарту шартының ұғымы, нысанасы, оның субъектілік құрамы және өзіне тән белгілері. Сыйға тарту шартының нақты және консенсуалды құрылысы. Сыйға тартуды ресімдеу. Құқықтық қатынастарға қатысушылардың құқықтары мен міндеттері. Сыйға тартуға тыйым салу және шектеу, сыйға тартудың күшін жою.

Қайырымдылық. Демеушілік.

Тақырып 3. Рента

Жалдау шартының түсінігі, заңды сипаттамасы және түрлері. Жалдау шартының субъектілік құрамы мен мәні. Рента алушының құқықтары. Рента төлеушінің міндеттері. Рента шартының нысаны және оны жасасу тәртібі. Ренталық төлемдер, оларды жүзеге асыру нысандары.

Тұрақты жалдау шартының түсінігі және оның ерекшеліктері. Рента алушы рентаны сатып алуды талап етуге құқылы жағдайлар.

Өмір бойы жалдау шарты және оның ерекшеліктері. Рента төлеуші рента төлеу жөніндегі өз міндеттемелерін елеулі түрде бұзған жағдайда рента алушы қоюға құқылы талаптар.

Өмір бойы асырауда ұстау шарты және оның ерекшеліктері. Рента шарттары бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің ерекшеліктері.

Тақырып 4. Мүлікті жалдау (аренда)

Мүлікті уақытша иеленуге және/немесе пайдалануға беру жөніндегі міндеттемелер ұғымы және олардың туындау негіздері.

Жалдау (мүліктік жалдау) шартының түсінігі. Жалдау бойынша шарттық міндеттемелердің жүйесі мен түрлері. Жалдау шартының субъектілік құрамы мен мәні. Субаренда. Жалдау шартының нысаны мен талаптары. Жалдау шартын жасасу тәртібі. Жалдау ақысының ерекшеліктері. Жалдау шартының мерзімі. Тараптардың құқықтары мен міндеттері. Жалға алынған мүлікті ұстау бойынша жалдау шарты тараптарының міндеттерін бөлу. Жалға алынған мүлікті жақсарту тағдыры. Жалдау шарты бойынша тараптардың жауапкершілігі. Жалдау шартының жекелеген түрлері. Жалға беру шарты: жалға беру шарты тараптарының субъективті құрамының, жалдау объектілерінің, құқықтары мен міндеттерінің түсінігі, ерекшелігі. Жалдау шартының жария сипаты.Көлік құралын жалдау шарты: түсінігі, құқықтық табиғаты. Жалдау шартының нысаны. Көлік құралын экипажымен және экипажсыз жалға алу.

Ғимараттарды, құрылыстарды және кәсіпорынды жалдаудың ерекшеліктері.

Тақырып 5. Мердігерлік шарты

Жұмысты орындау міндеттемелерінің түсінігі және олардың туындау негіздері. Құрылыс шарты: түсінігі, азаматтық айналымдағы мәні, құрылыс салу шартының құқықтық сипаттамасы және түрлері. Еңбек шартының пәндік құрамы, нысаны және нысаны. Бас мердігер және қосалқы мердігер. Жұмыс шартын байланысты шарттардан бөлу. Еңбек шартының негізгі шарттары. Жұмыс шартының тараптары арасында тәуекелдерді бөлу. Басталу және аяқталу күндері, аралық бақылау. Жұмыстың бағасы. Бағалау және оның түрлері. Мердігер мен тапсырыс берушінің құқықтары мен міндеттері. Жұмыстың сапасы мен сапасын қамтамасыз ету.

Мердігер мен тапсырыс берушінің азаматтық-құқықтық жауапкершілігі. Келісімшарт мемлекет мұқтажы үшін жұмыс істейді.

Шаруашылық шарты: түсінігі, пәндік құрамының ерекшеліктері, құқықтық реттеу пәні және қайнар көздері. Келісімге қатысушылардың құқықтары, міндеттері және жауапкершілігі. Тапсырыс берушінің жұмыс нәтижесін алуға келмеуінің салдары. Тұрмыстық шарт бойынша жұмысты тиісінше орындамаған немесе орындамаған жағдайда тапсырыс берушінің құқықтары.

Құрылыс шартының түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Құрылыс шартының пәндік құрылымы және пәні. Шарттың нысаны және оған міндетті қосымшалар. Шарт жасасу тәртібі, шарттың маңызды шарттары. Жұмыстың мерзімі және жұмыстың бағасы. Тапсырыс беруші мен мердігердің құқықтары мен міндеттері. Құрылыс шартын орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін азаматтық-құқықтық жауапкершілік. Құрылыс шартын өзгерту және бұзу.

Жобалау-іздестіру жұмыстарын орындауға шарт: пәндік құрамның ерекшеліктері және шарттың нысанасы. Шарттың нысаны мен шарттары.

Шарт жасасу тәртібі. Жобалау-іздестіру жұмыстарын орындауға келісім-шарт тараптарының құқықтары, міндеттері және жауапкершілігі.

Тақырып 6. Тасымалдау шарты

Тасымалдау туралы жалпы ережелер, экономиканы дамыту үшін тасымалдаудың маңызы. Қазақстан Республикасында жүктер мен жолаушыларды тасымалдауды реттейтін көлік заңнамасы. Тасымалдау түрлері және тасымалдау шартының түрлері.

Жүктерді тасымалдау шарты: түсінігі, құқықтық табиғаты және сипаттамасы.

Жүктерді тасымалдауды қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру туралы келісімдер.

Көлік құжаттамасы және оның функциялары. Жүктерді тасымалдау шарты тараптарының құқықтары мен міндеттері. Коммерциялық акт. Теңіз наразылығы. Жүктерді тасымалдау шарты бойынша міндеттемелерді бұзғаны үшін жауапкершілік.

Жолаушылар мен багажды тасымалдау шарты: түсінігі, құқықтық табиғаты және құқықтық реттеу көздері. Шарт жасасу тәртібі. Тасымалдаушы мен жолаушының құқықтары мен міндеттері. Жолаушыларды тасымалдау шарты бойынша міндеттемелерді тиісінше орындамағаны үшін жауапкершілік.

Тасымалдау бойынша талаптар мен талаптар. Тасымалдау шартынан талап қоюдың ескіру мерзімі.

Көлік экспедициясы. Үшінші тұлғаның экспедитордың міндеттерін орындауы. Шарт бойынша экспедитордың жауапкершілігі. Тараптардың көлік экспедициясы шартын орындаудан біржақты бас тартуының негіздері мен салдары.

Тақырып 7. Сақтау шарты

Сақтау шарты: түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Сақтау шартының пәндік құрамы. Сақтау шартының тақырыбы. Шарт жасау нысаны мен тәртібі. Сақтау шартының мазмұны. Кастодиан мен салымшының құқықтары мен міндеттері. Сақтау шартын орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін тараптардың жауапкершілігі.

Сақтаудың бөлек түрлері. Анонимді сақтау (тұрақты емес сақтау). Қойма сақтау шарты: түсінігі, құқықтық табиғаты, ерекшеліктері. Қойма құжаттарының түрлері. Міндеттемелерді тиісінше орындамағаны үшін қойманың жауапкершілігі.

Ломбардтағы сақтау шарты: түсінігі, құқықтық табиғаты, пәндік құрамы мен пәнінің ерекшеліктері. Ашық аукционда сақтауға қойылған затты сату ережелері мен салдары.

Ұйымдардың гардеробтарындағы заттарды сақтау шарты және оның ерекшеліктері. Банкте құндылықтарды сақтау шарты, оның ерекшеліктері мен сорттары. Қонақ үйдегі заттарды сақтау және оның ерекшеліктері. Көлік ұйымдарының қоғамдық шкафтарында заттарды сақтау. Даудың (секвестрдің)

нысанасы болып табылатын заттарды сақтау ерекшеліктері. Басқа арнайы сақтау түрлері.

Тақырып 8. Несие шарты

Несие шарты: экономикалық табиғаты, түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Несие шартының нысаны және оны сақтамаудың салдары. Несие шарты бойынша пайыздар. Несие берушінің құқықтары мен қарыз алушының міндеттері. Қарыз алушының несие шартын бұзуының салдары. Мақсатты несие. Қарыздың борыштық міндеттемеге айналуы. Несие шарты несиелік келісімнің бір түрі ретінде.

Вексель несиелік қатынастарды реттеу құралы ретінде. Облигация. Мемлекеттік қарыз шарты.

Тақырып 9. Сақтандыру шарты

Сақтандыру түсінігі және сақтандыру қызметі. Сақтандыру құқықтық қатынасының субъектілері. Сақтандырудың негізгі түсініктері. Сақтандыру құқықтық қатынасының пайда болу негіздері. Сақтандыру шарты, оның тараптары, объектілері және маңызды шарттары. Сақтандыру шартының нысаны. Сақтандыру полисі. Сақтандыру шартының мазмұны. Сақтандырушының және сақтанушының құқықтары мен міндеттері. Сақтандыру төлемінің мөлшерін анықтау ережелері. Сурогация. Шарттың талаптарын өзгерту және оны тоқтату. Сақтанушы немесе сақтандырушы қайтыс болған (таратылған) жағдайда шартты бұзудың салдары.

Сақтандырудың түрлері мен нысандары. Ерікті және міндетті сақтандыру. Мүлікті сақтандыру шарты. Басқа адамдардың өміріне, денсаулығына немесе мүлкіне зиян келтіруден және оның белгілерінен туындайтын міндеттемелер бойынша жауапкершілік тәуекелін сақтандыру. Шарт бойынша жауапкершілікті сақтандырудың ерекшеліктері (шарттық жауапкершілік). Кәсіпкерлік тәуекелді сақтандыру. Жеке сақтандыру шартының түсінігі және ерекшеліктері. Тәуекелді және жинақтаушы жеке сақтандыру шарттары. Бірлескен сақтандыру. Қайта сақтандыру. Өзара сақтандыру.

Тақырып 10. Тапсырыс шарты

Тапсырма шартының түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Тапсырыс шартының тараптары. Тапсырыс шартының мәні. Тапсырыс шартының нысаны. Келісімшарт мерзімі. Адвокат пен сенім білдірушінің құқықтары мен міндеттері. Сенімхатшының бұйрықты орындауды басқа тұлғаға (орынбасарға) беруінің негіздері мен тәртібі. Тапсырыс шарты бойынша сыйақы. Бұйрық шартының бұзылуы және оның салдары. Тапсырыс шартының тиісінше орындалуы үшін тараптардың жауапкершілігі.

Тақырып 11. Комиссия шарты

Комиссия шартының түсінігі, оның комиссиялық шарттан бөлінуі. Комиссия шартының тараптары. Комиссия шартының мәні мен шарттары. Комиссия шартының нысаны. Комиссиялық сыйақы. Комиссионер мен комитенттің құқықтары мен міндеттері. Қосалқы комиссия келісімі. Комиссионердің есебі. Комиссионердің жүк жөнелтушіге мәмілені үшінші

тұлғаның орындауына кепілдігі (del credere). Комиссия шартын бұзудың негіздері. Комиссия шарты бойынша тараптардың жауапкершілігі.

Тақырып 12. Кешенді кәсіпкерлік лицензия (франчайзинг) шарты

Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартының (франчайзинг) түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Шарттың субъектісі және тараптары. Шартты тіркеу. Лицензиар мен лицензиаттың құқықтары мен міндеттері. Шарт тараптарының құқықтарын шектеу. Тараптардың жауапкершілігі. Кешенді кәсіпкерлік лицензия шартын (франчайзинг) бұзудың негіздері, тәртібі және құқықтық салдары.

Тақырып 13. Зияннан туындайтын міндеттемелер (зақым келтіру жауапкершілігі)

Деликт ұғымы. Шарттан тыс жауапкершіліктің жалпы шарттары.

Қажетті қорғаныс және аса қажеттілік жағдайында зиян келтірудің салдары. Заңды тұлғаның немесе азаматтың оның қызметкерлері келтірген зиян үшін жауапкершілігі. Мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, сондай-ақ олардың лауазымды адамдарының келтірген зияны үшін жауапкершілік. Анықтау, алдын ала тергеу, прокуратура және сот органдарының заңсыз әрекеттерімен келтірілген зиян үшін жауапкершілік.

Кәмелетке толмағандар, кәмелетке толмағандар, әрекет қабілеттілігі шектеулі адамдар және әрекетке қабілетсіз адамдар келтірген зиян үшін жауапкершілік. Қауіптің жоғарылау көзінен келтірілген зиян үшін жауапкершілік. Азаматтың өміріне немесе денсаулығына келтірілген зиянды өтеу. Асыраушысының қайтыс болуы салдарынан зиян шеккен адамдарға келтірілген зиянды өтеу. Шығындар үшін төлемдер. Өтемақы мөлшерінің өзгеруі.

Заңды тұлғаның қызметі тоқтатылған жағдайда келтірілген зиянды өтеу. Тауарлардың, жұмыстардың немесе қызметтердің ақаулары нәтижесінде келтірілген зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу: негіздері, мөлшері және әдісі. Негізсіз баюдан туындайтын міндеттемелер. Негізсіз баюдан туындайтын міндеттемелердің түсінігі және құқықтық сипаттамасы. Шартты міндеттемелердің түрлері. Негізсіз баюды қайтару міндетін орындау. Қайтаруға жататын мүлікке алынбаған кірістер мен жұмсалған шығындарды өтеу. Негізсіз баю, қайтарымсыз.

Тақырып 14. Зияткерлік меншік құқығы

Интеллектуалдық шығармашылық іс-әрекет түсінігі, интеллектуалдық шығармашылық іс-әрекет нәтижесінің түрлері, олардың ерекшеліктері. Зияткерлік меншік құқығы саласындағы қатынастарды құқықтық реттеудегі халықаралық конвенциялар мен келісімдердің маңызы.

Зияткерлік меншік құқығының түсінігі. Зияткерлік шығармашылық қызмет нәтижелеріне айрықша құқықтар саласындағы қатынастарды реттейтін азаматтық құқық институттары.

Лицензиялық келісім. Жұмыстарды пайдалану. Авторлық шарт, оның түсінігі және түрлері. Тараптардың құқықтары мен міндеттері.

Заңды мекеме ретінде авторлық құқық. Авторлық құқық қатынасы: объектілер, субъектілер, мазмұн. Сервис жұмыс істейді.

Авторлардың авторлық, жеке және мүліктік құқықтарының пайда болу сәті. Авторлық құқықтың ерекше сипаты. Авторлық келісімдер: түсінігі, түрлері, мәні, мазмұны.

Әдебиет және өнер туындыларын орындаушылардың сабақтас құқықтары. Авторлық және сабақтас құқықтарды қорғау.

Патент құқығы құқықтық институт ретінде. Патенттік заңнама. Патенттік қатынастардың объектілері. Өнертабыстың, пайдалы модельдің, өнеркәсіптік үлгінің түсінігі, патентке қабілеттілік шарттары. Нәтижелерді патенттеу тәртібі. Өнертабыс, пайдалы модель, өнеркәсіптік үлгі авторының құқықтары. Патент иеленушінің айрықша құқықтары. Лицензиялық келісімдер патенттелген өнеркәсіптік меншік объектілерін заңды пайдаланудың негізі ретінде. Алдын ала пайдалану құқығы. Шетелде өнертабыстарды, пайдалы модельдерді, өнеркәсіптік үлгілерді патенттеу. Авторлар мен патент иелерінің құқықтарын қорғау.

Селекциялық жетістіктерді құқықтық қорғау.

Фирма атауының түсінігі және құқықтық қорғалуы. Тауар таңбасын, қызмет көрсету белгісін және тауар шығарылған жердің атауын құқықтық қорғау. Тауар белгісіне және қызмет көрсету белгісіне құқықтарды беру. Тауар белгісіне, қызмет көрсету белгісіне және тауар шығарылған жердің атауына құқықтарды қорғау.

Тақырып 15. Мұрагерлік құқық

Мұрагерлік ұғымы және мәні. Мұрагерлік заңнаманың дамуы. Мұрагерлік негіздер. Мұраның ашылуы. Тұқым қуалайтын құқықтық қатынастардың субъектілері. Мұраның құрамы.

Өсиет бойынша мұрагерлік. Өсиеттің түсінігі және мазмұны. Өсиет мұрагерлері. Өсиеттік бейімділіктер.

Заң бойынша мұрагерлік. Заңды мұрагерлер. Оларды мұрагерлікке шақыру тәртібі.

Мұраны қабылдау және мұраны қабылдамау. Мұрагерлік құқықтарды тіркеу.

Мұрагерлер арасындағы мүлікті бөлу. Мүліктің жекелеген түрлерінің мұрагерлік ерекшеліктері. Мұра қалдырушының міндеттері бойынша мұрагерлердің жауапкершілігі.

«ҚР Азаматтық құқық» пәні бойынша сұрақтар (ерекше бөлім)

1. Мүлікті меншікке беру жөніндегі шарттар (шаруашылық жүргізу, жедел басқару).

2. Сатып алу-сату шарты және оның түрлері: бөлшек сатып алу-сату, жеткізу, келісім-шарт, энергиямен жабдықтау, кәсіпорынды сату, жекешелендіру.

3. Мүлікті меншікке беру жөніндегі шарттар (шаруашылық жүргізу, жедел басқару).

4. Айырбастау шарты, сыйға тарту шарты, рента шарты.

5. Мүлікті пайдалануға беру жөніндегі шарттар.

6. Мүліктік жалдау (жалға алу) шартының жалпы ережелері.

7. Көлік құралдарын жалға алу, жалға алу.

8. Лизинг, тұрғын үй-жайды жалдау шарты, несие шарты (мүлікті өтеусіз пайдалану).

9. Кәсіпорынды жалға алу.

10. Ғимараттар мен құрылыстарды жалға алу.

11. Жұмыстарды өндіру жөніндегі шарттар (мердігерлік үлгідегі шарттар).

12. Мердігерлік туралы жалпы ережелер. Тұрмыстық мердігерлік.

13. Құрылыс мердігерлігі.

14. Жобалау және іздестіру жұмыстарына, ғылыми-зерттеу, тәжірибелік-конструкторлық және технологиялық жұмыстарға.

15. Қызмет көрсету жөніндегі шарттар.

16. Ақылы қызмет көрсету.

17. Тасымалдау шарты. Кемені жалдау (чартер) шарты.

18. Көлік экспедициясы шарты.

19. Зиян келтіру салдарынан туындайтын міндеттемелер.

20. Азаматтың өмірі мен денсаулығына келтірілген зиянды өтеу.

21. Тауарлардың, жұмыстардың, көрсетілетін қызметтердің кемшіліктері салдарынан келтірілген зиянды өтеу. Моральдық зиянды өтеу.

22. Негізсіз баю салдарынан болған міндеттемелер.

23. Зияткерлік меншік құқығы.

24. Авторлық құқық. Шектес құқықтар.

25. Селекциялық жетістіктерге құқықтар.

26. Интегралдық микросхемалар топологияларына құқықтар.

27. Ашылмаған ақпаратты заңсыз пайдаланудан қорғау құқығы.

28. Тауарлар мен көрсетілетін қызметтердің азаматтық айналымына қатысушыларды дараландыру құралдары.

29. Тауар таңбасы.

30. Тауар шығарылған жердің атауы.

Ұсынылған әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Гражданское законодательство: Статьи. Комментарии. Практика. Под ред.: К.А. Мами, А.Г. Диденко, - Алматы: Раритет, 2015. – 303 с.

2. Вещные права в Республике Казахстан / Под ред. М.К. Сулейменова. – Алматы: Жеті Жарғы, 2018. - 360 с.

3. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть. Отв. ред.: М.К. Сулейменов, Ю.Г. Басин. – Алматы: ЖетіЖарғы, 2014. – 528 с.

4. Гражданское право. Том II. Вещное право. Обязательственное право. Учебник для вузов (академический курс). / Отв. ред. М.К. Сулейменов. – Алматы, 2015. – 488 с.

5. Гражданское законодательство. Статьи. Комментарии. Практика. Үлгі: Жилищные споры / Под ред. К.А. Мами, М.Т. Алимбекова, А.Г. Диденко. – Алматы: Раритет, 2019. – Вып. 47. – 128 с.

Қосымша әдебиеттер

1. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Общая часть). Принят Верховным Советом Республики Казахстан 27 декабря 1994 г. (с изменениями и дополнениями по состоянию на 10.01.2020 г.) // http://adilet.zan.kz/.

2. Гражданский кодекс Республики Казахстан (Особенная часть) от 1 июля 1999 г. № 409 // http://adilet.zan.kz/.

3. Гражданское право: Учебник. В 2 т./ Под ред. Б.М. Гонгало. – М.: Статут, 2017.

4. Сулейменов М.К. Гражданское право РК. Алматы: ТОО «Курсив», 2016. – 400 с.

5. Микрюков В.А. Введение в гражданское право: Уч.пособие для бакалавров. – М.: Статут, 2016.

«ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы» пәні бойынша бағдарлама

Тақырып 1. Сот актілеріне апелляциялық шағым беру және наразылық келтіру.

Заңды күшіне енбеген шешімдер мен үйғарымдарға апелляциялық шағымдану, наразылық білдіру сатысының мәні мен мәні. Апелляциялық шағымдану, наразылық білдіру құқығы. Шағымдану объектісі. Шағымдану тәртібі мен мерзімдері. Шағым мен наразылықтың мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға (наразылыққа) түсініктеме. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру.

Шағымды (наразылықты) алғаннан кейінгі соттың іс-әрекеттері, екінші сатыдағы соттың істерді қарауының процестік тәртібі мен мерзімдері. Апелляциялық шағымды (наразылықты) қарау шектері. Екінші сатыдағы соттың өкілеттіктері. Апелляциялық тәртіппен сот шешімінің күшін жою не оны өзгерту негіздері. Апелляциялық сатының сот актілері (Қаулы, шешім, үйғарым).

Бірінші сатыдағы соттың үйғарымдарына шағым жасау (наразылық келтіру). Жеке шағымның (наразылықтың) объектісі, шағымдану тәртібі, екінші сатыдағы соттың жеке шағымды (наразылықты) қарау жөніндегі өкілеттіктері.

Тақырып 2. Кассациялық шағым, наразылық бойынша істерді қарау.

Бірінші және апелляциялық сатылардағы соттардың заңды күшіне енген шешімдеріне, үйғарымдары мен қаулыларына кассациялық шағымдану (наразылық келтіру) сатысының мәні мен мәні. Кассациялық шағымдану (наразылық келтіру) құқығы. Шағымдану (наразылық білдіру) объектісі. Шағымдану (наразылық білдіру) тәртібі мен мерзімі. Кассациялық шағымның (наразылықтың) мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға немесе наразылыққа пікір. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру. Шағымды алғаннан кейінгі сот әрекеттері.

Кассациялық шағымдар (наразылықтар) бойынша істерді қараудың процестік тәртібі мен мерзімдері. Кассациялық шағымды қарау шектері. Кассациялық сатыдағы соттың жаңа фактілерді анықтау және жаңа дәлелдемелерді зерттеу құқығы. Кассациялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Бірінші және апелляциялық сатыдағы соттар шешімдерінің, қаулылары мен үйғарымдарының күшін жою негіздері.Кассациялық сатыдағы соттың актілері.

Тақырып 3. Азаматтық процестегі ведомстволық бағыныстылық және соттылық.

Талап қою істерінің сотқа ведомстволық бағыныстылығы. Ерекше талап қою ісі мен ерекше іс жүргізу істерінің ведомстволық бағыныстылығы. Өзара байланысты бірнеше талаптардың ведомстволық бағыныстылығы. Сот ведомстволығының басымдығы. Ведомстволық бағыныстылық туралы

заңнаманың даму үрдістері. Соттылық ұғымы. Юрисдикция мен юрисдикцияның айырмашылығы.

Соттылық түрлері. Топтық соттылық. Аумақтық соттылық және оның түрлері. Азаматтық істердің мамандандырылған соттардың соттауына жатқызылуы. Соттылық туралы келісімдер. Істі басқа сотқа беру тәртібі. Соттылық туралы ережелерді сақтамаудың салдары.Соттылық туралы даулар.

Тақырып 4. Соттың шешімі және оны орындау тәртібі.

Сот шешімінің мәні мен мәні. Сот шешіміне қойылатын талаптар. Шешімнің мазмұны (оның бөлігі). Қосымша шешім. Қателер мен арифметикалық қателерді түзету. Шешімді түсіндіру.Сот шешімінің заңды күші. Шешім заңды күшіне енген сәт. Шешімнің заңды күшіне енуінің құқықтық салдары.Шешімді дереу орындау. Шешімді орындауды кейінге қалдыру және мерзімін ұзарту. Шешімді орындау тәсілі мен тәртібін өзгерту. Берілген ақша сомаларын индекстеу.

Тақырып 5. Талап арызды қайтару.

Талап қою тәртібі және оны сақтамау салдары. Талап арыз және оның деректемелері. Талап арыздың кемшіліктерін түзету тәртібі. Талап арызды қайтару. Өтінішті қозғалыссыз қалдыру. Өтінішті қабылдаудан бас тарту негіздері. Талап арызды қабылдау. Азаматтық іс қозғаудың құқықтық салдары.

Тақырып 6. Жоғалған сот ісін жүргізуді немесе атқарушылық іс жүргізуді қалпына келтіру.

Жоғалған сот ісін жүргізуді немесе атқарушылық іс жүргізуді қалпына келтіру туралы арыз беруге құқығы бар адамдар. Істің соттылығы. Өтініштің мазмұны. Өтінішті қозғалыссыз қалдыру. Өтінішті қабылдаудан бас тарту. Өтінішті қайтару.

Арызды қараудың процессуалдық тәртібі. Өтінішті қараусыз қалдыру. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтату. Жоғалған сот ісін жүргізуді немесе атқарушылық іс жүргізуді қалпына келтіру туралы сот шешімі. Сот шығындарын өндіріп алу.

Жоғалған іс жүргізуді қалпына келтіру туралы арыздар бойынша сот актілеріне шағым жасау тәртібі.

Тақырып 7. Азаматтық істерді сот талқылауына дайындау процестің сатысы ретінде.

Істі сот талқылауына дайындау және оның мәні. Азаматтық істі сот талқылауына дайындау мерзімдері. Азаматтық істі сот талқылауына дайындау тәртібімен сот жасайтын процестік әрекеттер.

Істі сот талқылауына тағайындау. Сотқа шақыру және соттың басқа да хабарламалары. Шақыру туралы шақыру қағазының мазмұны. Шақыру туралы шақыру қағазын сотқа тапсыру тәртібі. Жауапкерді іздеу.

Тақырып 8. ҚР Азаматтық іс жүргізу заңнамасы.

Азаматтық іс жүргізу құқығы ұғымы. Азаматтық іс жүргізу құқығының пәні, әдісі және жүйесі. Азаматтық іс жүргізу құқығының басқа құқық салаларымен арақатынасы.

Азаматтық іс жүргізу құқығының көздері. Азаматтық іс жүргізу нормалары, олардың құрылымы, уақыт, кеңістік және адамдар шеңберіндегі іс-әрекет.азаматтық іс жүргізу ұғымы және оның міндеттері. Азаматтық сот ісін жүргізудің түрлері (талап қою, ерекше талап қою, ерекше). Азаматтық процестің кезеңдері. Азаматтық іс жүргізу құқығы ғылымының пәні мен жүйесі.

Тақырып 9. Апелляциялық сатыдағы соттың азаматтық процестегі өкілеттіктері

Апелляциялық шағымдану, наразылық білдіру құқығы. Шағымдану объектісі. Шағымдану тәртібі мен мерзімдері. Шағым мен наразылықтың мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға (наразылыққа) түсініктеме. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру.

Шағымды (наразылықты) алғаннан кейінгі соттың іс-әрекеттері, екінші сатыдағы соттың істерді қарауының процестік тәртібі мен мерзімдері. Апелляциялық шағымды (наразылықты) қарау шектері. Екінші сатыдағы соттың өкілеттіктері.

Апелляциялық тәртіппен сот шешімінің күшін жою не оны өзгерту негіздері. Апелляциялық сатының сот актілері (Қаулы, шешім, ұйғарым).

Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымдарына шағым жасау (наразылық келтіру). Жеке шағымның (наразылықтың) объектісі, шағымдану тәртібі, екінші сатыдағы соттың жеке шағымды (наразылықты) қарау жөніндегі өкілеттіктері.

Тақырып 10. Сот құрамы. Қарсылық білдіру.

Сот талқылауының мәні. Сот отырысына төрағалық етушінің рөлі.

Сот талқылауының бөліктері. Дайындық бөлімі. Сот отырысына шақырылған адамдардың сотқа келмеуінің салдары. Судьядан және процеске басқа да қатысушылардан бас тарту.

Тақырып 11. Кассациялық сатыдағы соттың азаматтық процестегі өкілеттіктері.

Кассациялық шағымдану (наразылық келтіру) құқығы. Шағымдану (наразылық білдіру) объектісі. Шағымдану (наразылық білдіру) тәртібі мен мерзімі. Кассациялық шағымның (наразылықтың) мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға немесе наразылыққа пікір. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру. Шағымды алғаннан кейінгі сот әрекеттері.

Кассациялық шағымдар (наразылықтар) бойынша істерді қараудың процестік тәртібі мен мерзімдері. Кассациялық шағымды қарау шектері. Кассациялық сатыдағы соттың жаңа фактілерді анықтау және жаңа дәлелдемелерді зерттеу құқығы. Кассациялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Бірінші және апелляциялық сатыдағы соттар шешімдерінің, қаулылары мен ұйғарымдарының күшін жою негіздері.

Тақырып 12. Азаматтық процестің принциптері

Азаматтық іс жүргізу құқығының принциптері туралы түсінік және олардың мәні. Азаматтық іс жүргізу құқығы принциптерінің жүйесі.

Заңдылықтың жалпы құқықтық принципі және оны азаматтық процесте жүзеге асыру. Азаматтық істер бойынша сот төрелігінің ұйымдық-функционалдық қағидаттары: сот төрелігін соттың ғана жүзеге асыруы, судьялардың тәуелсіздігі және олардың тек заңға бағынуы, азаматтар мен ұйымдардың тең құқықтылығы, тараптардың теңдігі мен жарыспалылығы, жариялылық қағидаты, сот ісін жүргізудің ұлттық тілі, сот актілерінің міндеттілігі, жеке меншікке және жеке өмірге қол сұқпаушылық, білікті заң көмегіне құқық.

Азаматтық істер бойынша сот төрелігінің функционалдық қағидаттары: диспозитивтілік, қарсыласу, ауызша, процедуралық формализм, жеделділік, үздіксіздік.

Тақырып 13. Дәлелдеу пәні: түсінігі, анықтау ережелері, құрылымы

Сот дәлелдемесінің түсінігі мен мақсаты. Сот дәлелдемелерінің субъектілері. Сот дәлелдемелері ұғымы.

Нақты деректер және дәлелдеу құралдары. Дәлелді фактілер. Дәлелдеу пәні ұғымы. Дәлелдеуге жатпайтын фактілер.

Дәлелдеу ережелері. Дәлелдемелердің қатыстылығы және жарамдылығы. Дәлелдемелер ретінде жол берілмейтін нақты деректер. Дәлелдемелердің дұрыстығы мен жеткіліктілігі.

Дәлелдеу бойынша міндеттерді бөлу. Дәлелдеу болжамдары (түсінігі мен мағынасы).

Дәлелдемелерді ұсыну. Соттың дәлелдемелерді талап етуі. Дәлелдемелерді тіркеу тәсілі ретінде дәлелдемелерді қамтамасыз ету (негіз және тәртіп). Сот тапсырмалары. Сот тапсырмаларын жолдаудың және орындаудың процестік тәртібі.

Дәлелдемелерді зерттеу (уақыты, орны және субъектілері). Дәлелдемелерді зерттеу тәртібі.

Дәлелдемелерді бағалау (уақыты, орны және субъектілері).

Тақырып 14. Азаматтық процесстегі маман

Маманды іс жүргізу әрекетіне қатысуға тарту. Азаматтық процестегі маманның құқықтық жағдайы

Тақырып 15. Азаматтық істер бойынша сотта өкілдік ету: түсінігі, негіздері, түрлері

Сотта және сот өкілінде өкілдік ету ұғымы. Процестегі өкілдік пен азаматтық-құқықтық өкілдіктің айырмашылығы. Өкілдіктің негіздері мен түрлері (заңды, тапсырма бойынша). Өкілдің өкілеттіктері (көлемі және ресімделуі). Сотта өкіл бола алмайтын адамдар. Адвокат-өкілдің азаматтық процесіне қатысу.

Тақырып 16. Азаматтық сот ісін жүргізудегі процеске қатысушыны ауыстыру

Тиісті және тиісті емес тарап ұғымы. Тиісті емес жауапкерді ауыстырудың шарттары, тәртібі және салдары.

Іс жүргізу мирасқорлығы (материалдық құқықтағы жөнелтілімшілдіктің түсінігі, негізі). Құқықтық мирасқор процесіне кіру тәртібі және оның құқықтық жағдайы.

Тақырып 17. Талап қою

Талап қою өндірісінің ұғымы мен мәні. Талап қою ісін жүргізу қағидалары. Талап ұғымы. Сот ісінің түрлері. Талаптың элементтері.

Талап қою құқығы және талап қою құқығы. Талап қою құқығының алғышарттары (жалпы және жеке, оң және теріс). Талаптарды қосу және ажырату.

Жауапкердің мүдделерін қорғау. Талап қоюға қарсылық (материалдық және іс жүргізу). Қарсы талап.

Тақырып 18. Сырттай өндіріс және сырттай шешім

Азаматтық істі сырттай іс жүргізу тәртібімен қарау шарттары. Сырттай іс жүргізуде азаматтық істерді қарау тәртібі.

Сырттай шешім (түсінігі, мазмұны). Сырттай шешімнің заңды күшіне енуі. Сырттай шешімге шағымдану тәртібі. Сырттай шешімнің күшін жою туралы арызды қарау кезіндегі соттың өкілеттіктері. Сырттай шешімнің күшін жою туралы өтінішті қанағаттандырудан бас тарту. Сырттай шешімнің күшін жою және азаматтық істі мәні бойынша қарауды қайта бастау.

Тақырып 19. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтату

Шешім шығару және оны жариялау. Істі талқылауды кейінге қалдыру. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру. Істің сот шешімінсіз аяқталуы: іс бойынша іс жүргізуді тоқтату.

Өтінішті қараусыз қалдыру. Олардың негіздер мен құқықтық салдар бойынша айырмашылығы.

Теақырып 20. Азаматтық сот ісі: теория мен практика мәселелері

Талап қою өндірісінің ұғымы мен мәні. Талап қою ісін жүргізу қағидалары. Талап ұғымы. Сот ісінің түрлері. Талаптың элементтері.

Талап қою құқығы және талап қою құқығы. Талап қою құқығының алғышарттары (жалпы және жеке, оң және теріс). Талаптарды қосу және ажырату. Жауапкердің мүдделерін қорғау. Талап қоюға қарсылық (материалдық және іс жүргізу). Қарсы талап. Талапты өзгерту. Талаптан бас тарту. Талапты тану. Бітімгершілік келісім. Талап қоюды қамтамасыз ету және талап қоюды қамтамасыз етудің күшін жою тәртібі.

Тақырып 21. Азаматты хабар-ошарсыз кетті деп тану және азаматты қайтыс болды деп жариялау

Заңды фактілерді анықтау шарттары.

Азаматты хабар-ошарсыз кетті деп тану және оны қайтыс болды деп жариялау. Хабар-ошарсыз кетті деп танылған немесе қайтыс болды деп жарияланған азаматтың келу немесе болу метасының анықталу салдары.

Тақырып 22. Атқарушылық іс жүргізу азаматтық процестің қорытынды сатысы ретінде

Сот актілерін азаматтық процестің сатысы ретінде орындау. Мәжбүрлеп орындау органдары. Атқарушылық іс жүргізудегі соттың рөлі. Атқарушылық іс жүргізудегі Тараптар.

Мәжбүрлеп орындатуға жататын актілер. Атқарушылық құжаттардың түрлері. Атқару парағын беру тәртібі.

Орындаудың жалпы ережелері. Атқарушылық әрекеттерді жүргізу уақыты. Атқарушылық іс жүргізуді тоқтату. Атқару құжатын өндіріп алушыға қайтару. Орындау бойынша шығыстар.

Борышкердің мүлкінен өндіріп алу. Борышкердің мүлкін анықтау және тыйым салу.

Өндіріп алынған сомаларды өндіріп алушылар арасында бөлу.

Жеке шешімдердің орындалу ерекшеліктері.

Өндіріп алушының, борышкердің және басқа да тұлғалардың атқарушылық іс жүргізудегі құқықтарын қорғау.

Атқарушылық санкциясы.

Аралық соттар мен төреліктердің шешімдерін орындау.

Тақырып 23. Азаматты әрекет қабілеті шектеулі және әрекетке қабілетсіз деп тану

Азаматты әрекетке қабілеті шектеулі немесе әрекетке қабілетсіз деп тану. Дәлелдеу ерекшеліктері. Азаматты әрекетке қабілетті деп тану.

Тақырып 24. Сот талқылауы

Сот талқылауының мәні. Сот Мәжілісіндегі төрағалық етушінің рөлі.

Сот талқылауының бөліктері. Дайындық бөлімі. Сот отырысына шақырылған адамдардың сотқа келмеуінің салдары. Судьядан және процеске басқа да қатысушылардан бас тарту.

Істі мәні бойынша қарау (істің мән-жайын зерттеу).

Сот жарыссөзі. Прокурордың қорытындысы.

Шешім шығару және оны жариялау.

Істі талқылауды кейінге қалдыру. Іс бойынша іс жүргізуді тоқтата тұру. Істің сот шешімінсіз аяқталуы: іс бойынша іс жүргізуді тоқтату, арызды қараусыз қалдыру. Олардың негіздер мен құқықтық салдар бойынша айырмашылығы.

Сот отырысының хаттамасы, оның мазмұны мен маңызы. Іске қатысатын адамдардың сот отырысының хаттамасымен танысу құқығы және сот отырысының хаттамасына ескертулер беру құқығы.

Тақырып 25. Азаматтық іс жүргізу құқығының көздері: түсінігі, жіктелуі

Азаматтық іс жүргізу құқығының көздері. Азаматтық іс жүргізу нормалары, олардың құрылымы, уақыт, кеңістік және адамдар шеңберіндегі әрекет.

Тақырып 26. Соттың хабарлаулары мен шақырулары

Іске қатысатын адамдарға, олардың өкілдеріне, сондай-ақ куәларға, сарапшыларға, мамандар мен аудармашыларға сот отырысының немесе жеке

процестік әрекеттің жасалу уақыты мен орны туралы хабарланады және соттың шақыру қағаздарымен сотқа шақырылады.

Іске қатысатын адамдар, сондай-ақ куәлар, сарапшылар, мамандар мен аудармашылар тапсырылғаны туралы хабарламасы бар тапсырыс хатпен, телефонограммамен немесе жеделхатпен, сондай-ақ хабарлаудың немесе шақырудың тіркелуін қамтамасыз ететін өзге де байланыс құралдарын пайдалана отырып хабарлануы немесе шақырылуы мүмкін.

Хабарлау немесе шақыру хабарландырылатын немесе шақырылатын адамға тарап немесе іске қатысатын басқа да адам көрсеткен мекенжай, ұялы байланыстың абоненттік нөмірі немесе электрондық мекенжай бойынша жіберіледі. Егер сотқа хабарланған мекенжай бойынша адам іс жүзінде тұрмайтын болса, хабарлау немесе шақыру оның жұмыс орны бойынша жіберілуі мүмкін. Заңды тұлғаға арналған хабарлау немесе шақыру оның орналасқан жері бойынша жіберіледі.

Тақырып 27. Сот актілеріне кассациялық шағым беру және наразылық келтіру

Бірінші және апелляциялық сатылардағы соттардың заңды күшіне енген шешімдеріне, үйғарымдары мен қаулыларына кассациялық шағымдану (наразылық келтіру) сатысының мәні мен мәні. Кассациялық шағымдану (наразылық келтіру) құқығы. Шағымдану (наразылық білдіру) объектісі. Шағымдану (наразылық білдіру) тәртібі мен мерзімі. Кассациялық шағымның (наразылықтың) мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға немесе наразылыққа пікір. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру. Шағымды алғаннан кейінгі сот әрекеттері.

Кассациялық шағымдар (наразылықтар) бойынша істерді қараудың процестік тәртібі мен мерзімдері. Кассациялық шағымды қарау шектері. Кассациялық сатыдағы соттың жаңа фактілерді анықтау және жаңа дәлелдемелерді зерттеу құқығы. Кассациялық сатыдағы соттың өкілеттіктері. Бірінші және апелляциялық сатыдағы соттар шешімдерінің, қаулылары мен үйғарымдарының күшін жою негіздері.

Кассациялық сатыдағы соттың актілері.

Тақырып 28. Бұйрық өндірісі

Бұйрық өндірісі туралы түсінік. Сот бұйрығы шығарылатын талаптар.

Сот бұйрығын шығару туралы арыз (нысаны мен мазмұны, беру тәртібі, қабылдаудан және қайтарудан бас тарту негіздері, арыздың кемшіліктерін жою).

Сот бұйрығы (ұғымы, шығару тәртібі мен мерзімі). Сот бұйрығының мазмұны.Сот бұйрығының күшін жою.Өндіріп алушыға сот бұйрығын беру және оны орындау.

Тақырып 29. Азаматтық процестегі сот тапсырмалары

Сот тапсырмасы туралы үйғарымда қаралатын істің мәні, Тараптар туралы мәліметтер қысқаша жазылады, анықтауға жататын мән-жайлар, тапсырманы орындаушы сот жинауға тиіс дәлелдемелер көрсетіледі. Бұл

ұйғарым ол жолданған сот үшін міндетті. Сот тапсырмасы туралы ұйғарым прокурордың өтінішхаты бойынша шағымдануға, қайта қарауға жатпайды.

Тақырып 30. Азаматтық істер бойынша сот шығыстары

Азаматтық процестегі сот шығындарының түсінігі және құрамы. Мемлекеттік

баж (түсінігі және түрлері). Мемлекеттік баж мөлшері. Мемлекеттік бажды төлеушілер, мемлекеттік бажды төлеуден босатылған адамдар. Мемлекеттік бажды қайтару тәртібі.

Іс бойынша іс жүргізуге байланысты шығындар.

Сот шығындарынан босату. Сот шығындарын бөлу.

Тақырып 31. Азаматтық процестегі дәлелдемелер және олардың түрлері

Дәлелдемелерді жіктеу (алу көзі бойынша; қалыптасу сипаты бойынша; ізделетін фактімен байланыс нысаны бойынша; алу тәсілдері бойынша).

Дәлелдеу құралдарының түрлері.

Тараптардың және үшінші тұлғалардың түсініктемелері және оларды бағалау.

Куәгерлік айғақтар. Куәгерлердің құқықтары мен міндеттері. Куәлардан жауап алудың іс жүргізу тәртібі. Куә бола алмайтын адамдар.

Жазбаша дәлелдемелер және оларды бағалау. Жазбаша дәлелдемелердің түрлері (мазмұны бойынша; субъект бойынша; нысаны бойынша; құрылу сипаты бойынша).

Заттай дәлелдемелер және оларды бағалау. Заттай дәлелдемелердің жазбаша дәлелдемелерден айырмашылығы.

Орнында тексеру. Орнында тексеру жүргізу тәртібі.

Азаматтық процесте сараптама. Сарапшының қорытындысы және оны бағалау. Сарапшының іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Сараптаманы тағайындау және жүргізу тәртібі. Сарапшыдан жауап алу. Бастапқы, қосымша және қайталама сараптамалар. Жеке-дара, комиссиялық және кешенді сараптамалар жүргізіледі.

Тақырып 32. Азаматтық процестегі үшінші тұлғалар

Азаматтық процестегі үшінші тұлғалар туралы түсінік. Даудың нысанасына дербес талаптарын мәлімдейтін үшінші тұлғалар. Олардың іске кіруінің негіздері мен іс жүргізу тәртібі. Іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Әріптестерден даудың тәуелсіз талаптарын мәлімдейтін үшінші тұлғалардың айырмашылығы.

Даудың нысанасына дербес талаптарын мәлімдемейтін үшінші тұлғалар. Олардың іске кірісуінің (тартылуының) негіздері мен тәртібі. Іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Қатысушылардан айырмашылығы.

Тақырып 33. Прокурордың азаматтық процеске қатысуы

Азаматтық процестегі прокуратураның міндеттері.

Прокурордың азаматтық процеске қатысуының негіздері мен нысандары. Прокурордың іс жүргізу ережесі.

Прокурордың бірінші сатыдағы сотқа қатысуы. Оның құқықтары мен міндеттері. Прокурордың апелляциялық, кассациялық және қадағалау сатыларындағы соттарға қатысуы. Оның құқықтары мен міндеттері.

Тақырып 34. Сот актілерін жаңадан ашылған және жаңа мән-жайлар бойынша қайта қарау рәсімі

Азаматтық процестің сатысы ретінде жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қарау.

Сот актілерін қайта қарау негіздері. Жаңадан ашылған жағдайлар мен жаңа дәлелдердің айырмашылығы.

Істі жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қарау туралы мәселе қозғауға құқығы бар адамдар тобы. Жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша істерді қайта қарайтын соттар. Істі жаңадан ашылған мән-жайлар бойынша қайта қарау туралы арыздарды қараудың процестік тәртібі.

Тақырып 35. Азаматтық хал актілері жазбаларының дұрыс еместігін анықтау

Азаматтық хал актілері жазбаларының дұрыс еместігін анықтау. Нотариаттық іс-әрекеттерге немесе оларды жасаудан бас тартуға шағымдар.

Тақырып 36. Апелляциялық шағым, наразылық бойынша істерді қарау

Заңды күшіне енбеген шешімдер мен үйғарымдарға апелляциялық шағымдану, наразылық білдіру сатысының мәні мен мәні. Апелляциялық шағымдану, наразылық білдіру құқығы. Шағымдану объектісі. Шағымдану тәртібі мен мерзімдері. Шағым мен наразылықтың мазмұны. Шағымға қосылу құқығы. Шағымға (наразылыққа) түсініктеме. Шағымды (наразылықты) қозғалыссыз қалдыру.

Шағымды (наразылықты) алғаннан кейінгі соттың іс-әрекеттері, екінші сатыдағы соттың істерді қарауының процестік тәртібі мен мерзімдері. Апелляциялық шағымды (наразылықты) қарау шектері. Екінші сатыдағы соттың өкілеттіктері.

Апелляциялық тәртіппен сот шешімінің күшін жою не оны өзгерту негіздері.

Апелляциялық сатының сот актілері (Қаулы, шешім, ұйғарым).

Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымдарына шағым жасау (наразылық келтіру). Жеке шағымның (наразылықтың) объектісі, шағымдану тәртібі, екінші сатыдағы соттың жеке шағымды (наразылықты) қарау жөніндегі өкілеттіктері.

Тақырып 37. Азаматтық сот ісін жүргізудің түрі ретінде ерекше талап қою ісін жүргізу

Мемлекеттік билік органдары мен лауазымды адамдардың іс-әрекеттері мен шешімдеріне сотқа шағым жасауға конституциялық құқық.

Әкімшілік Әділет түсінігі. Арнайы талап қою өндірісінің ұғымы мен мәні және оның талап қою өндірісінен айырмашылығы. Процесті қозғау құралдары.

Сайлауға, референдумдарға қатысатын азаматтар мен қоғамдық бірлестіктердің сайлау құқықтарын қорғау туралы арыздар бойынша іс жүргізу. Өтініш беру ерекшеліктері, қарау мерзімдері мен тәртібі.

Жергілікті атқарушы органдардың азаматтардың алқабилер ретінде қылмыстық сот ісін жүргізуге қатысу құқықтарын бұзатын шешімдеріне, әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы арыздар бойынша іс жүргізу. Өтініш беру ерекшеліктері, қарау мерзімдері мен тәртібі.

Әкімшілік құқық бұзушылық туралы істерді қарауға уәкілетті органдардың (лауазымды адамдардың) қаулыларына дау айту туралы істер бойынша іс жүргізу, арыз беру ерекшеліктері, қарау мерзімдері мен тәртібі.

Мемлекеттік билік, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, қоғамдық бірлестіктердің, ұйымдардың, лауазымды адамдар мен мемлекеттік қызметшілердің шешімдері мен әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) дау айту туралы істер бойынша іс жүргізу.Өтініш беру ерекшеліктері, қарау мерзімдері мен тәртібі.

Нормативтік құқықтық Заңның заңдылығына дау айту туралы істер бойынша іс жүргізу өтініш беру ерекшеліктері, қарау мерзімдері мен тәртібі.

Прокурордың органдар мен лауазымды адамдардың актілері мен іс-әрекеттерін заңсыз деп тану туралы өтініші.

Сот ісін жүргізудің осы түрін құқықтық реттеу үрдістері

Тақырып 38. Азаматтық сот ісін жүргізудегі процестік мерзімдер

Процессуалдық мерзімдердің түсінігі және олардың мәні. Мерзімдердің түрлері (сот белгілеген және заңмен белгіленген).

Процестік мерзімдерді есептеу. Процестік мерзімдерді өткізіп алудың салдары. Өткізіп алған процестік мерзімді ұзарту және қалпына келтіру тәртібі.

Азаматтық істерді қарау мерзімдері (толық және қысқартылған).

Тақырып 39. Азаматтық процеске қатысушылар: түсінігі, құрамы, айырмашылықтары

Заңмен басқа адамдардың құқықтары мен мүдделерін қорғау құқығы берілген мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, ұйымдар мен жекелеген азаматтардың процеске қатысуының негіздері мен мақсаты.

Осы ұйымдар мен азаматтардың арызы бойынша азаматтық іс қозғау шарттары, олардың іс жүргізу құқықтары мен міндеттері, талапкерлерден айырмашылығы.

Іс бойынша қорытынды беру үшін мемлекеттік органдар мен жергілікті өзін-өзі басқару органдарының процесіне қатысу. Олардың іс жүргізу құқықтары мен міндеттері.

Іс бойынша қорытынды беру үшін азаматтық процеске қатысатын мемлекеттік органдардың түрлері.

Қорытынды беру үшін іске қатысатын мемлекеттік органдардың процестің басқа қатысушыларынан айырмашылығы.

Тақырып 40. Сот ұйғарымы

Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымдары. Ұйғарымдардың түрлері (мазмұны, нысаны, шығару тәртібі бойынша). Сот анықтамаларының заңды күші. Жеке анықтамалар.

Тақырып 41. Сотқа құрметтемеушілік білдіргені үшін мәжбүрлеу және жауаптылық шаралары

Мәжбүрлеу және жауапкершілік шараларын қолдану негіздері. Мәжбүрлеу шараларының түрлері (залдан шығару және жетек). Мәжбүрлеу шараларын қолдану тәртібі.

Сот пен заңның талаптарын бұзғаны үшін әкімшілік және қылмыстық жауапкершілік.

Тақырып 42. Процестік қатысу: азаматтық істердің жекелеген санаттары бойынша қатысудың ұғымы, түрлері, ерекшеліктері

Процессуалдық қатысу. Қатысудың мақсаты мен негіздері. Күрделіліктің түрлері. Қатысушылардың іс жүргізу құқықтары мен міндеттері.

Тақырып 43. Талап қоюды қамтамасыз ету

Іске қатысатын адамдардың, төрелік талқылау тараптарының арызы бойынша, егер мұндай шараларды қолданбау сот шешімін орындауды қиындатса немесе мүмкін етпейтін болса, сот істің кез келген жағдайында талап қоюды қамтамасыз ету шараларын қабылдай алады.

Төрелік талқылау тараптары талап қоюды қамтамасыз ету туралы арызға төрелікке талап қоюды растайтын құжатты қоса беруге тиіс.

Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларда қаржы ұйымына, сондай-ақ банк конгломератына бас ұйым ретінде кіретін және қаржы ұйымы болып табылмайтын ұйымға қатысты олар қайта құрылымдауды жүргізген кезде талап қоюды қамтамасыз ету шараларын қолдануға жол берілмейді.

Талап қоюды қамтамасыз ету жөніндегі шаралар.

Тақырып 44. Азаматтық процесстегі сараптама

Азаматтық процесте сараптама. Сарапшының қорытындысы және оны бағалау. Сарапшының іс жүргізу құқықтары мен міндеттері. Сараптаманы тағайындау және жүргізу тәртібі. Сарапшыдан жауап алу. Бастапқы, қосымша және қайталама сараптамалар. Жеке-дара, комиссиялық және кешенді сараптамалар жүргізіледі.

Тақырып 45. Дауды медиация және партисипативтік рәсім тәртібімен реттеу

Іс жүргізуінде іс жатқан Судья (сот құрамы) дауды (жанжалды) медиация тәртібімен реттеу туралы келісімнің мазмұнын тексереді және оны бекіту және іс бойынша іс жүргізуді тоқтату туралы ұйғарым шығарады.

Егер тараптар медиация тәртібімен келісімге қол жеткізбесе немесе Келісімнің шартын сот бекітпесе, істі талқылау жалпы тәртіппен жүргізіледі.

Тараптар сот кеңесу бөлмесіне кеткенге дейін дауды партисипативтік рәсім тәртібімен реттеу туралы өтінішхат мәлімдеуге құқылы.

Партисипативтік рәсім екі тараптың адвокаттарының дауды реттеуге жәрдемдесуімен тараптар арасында келіссөздер жүргізу жолымен судьяның қатысуынсыз өткізіледі.

«ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы»пәні бойынша сұрақтар

1. Азаматтық іс жүргізу құқығының пәні мен әдісі.
2. Азаматтық іс жүргізу құқығының жүйесі мен көздері.
3. Азаматтық іс жүргізу құқығы нормаларының уақыт бойынша, кеңістікте және бет шеңбері бойынша.
4. Азаматтық процестің түрлері.
5. Азаматтық процесс сатылары.
6. Азаматтық іс жүргізу құқығы ғылымы.
7. Азаматтық іс жүргізу құқығы принциптері ұғымы.
8. Азаматтық іс жүргізу құқығының конституциялық қағидаттары.
9. Азаматтық іс жүргізу құқығының салалық қағидаттары.
10. Азаматтық іс жүргізу құқықтық қатынастарының ұғымы мен құрылымы.
11. Азаматтық іс жүргізу құқықтық қатынастарының субъектілері.
12. Сот іс жүргізу құқықтық қатынастарының субъектісі ретінде.
13. Азаматтық іс жүргізу құқықтық қатынастарының ерекшеліктері.
14. Іске қатысушы адамдар ұғымы.
15. Іске қатысатын адамдардың құқықтары мен міндеттері.
16. Тараптардың іс жүргізу жағдайы.
17. Тиісті тарап ұғымы. Тиісті емес тарапты ауыстыру.
18. Процессуалдық қатысу - ұғым мен түрлер.
19. Іс жүргізу құқықтық мирасқорлығы.
20. Азаматтық іс жүргізу құқық қабілеттілігі және әрекет қабілеттілігі.
21. Даудың нысанасына дербес талаптарды мәлімдейтін үшінші тұлғалар.
22. Дау затына жеке талап қоймайтын үшінші тұлғалар.
23. Прокурордың азаматтық процеске қатысуы.
24. Мемлекеттік органдардың, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының, азаматтық процестегі қоғамдық ұйымдар.
25. Азаматтық процестегі өкілдіктің түрлері.
26. Азаматтық процесте өкілдік ету ұғымы.
27. Өкілдің сотқа қатысу шарттары.
28. Сотта өкіл бола алмайтын адамдар.
29. Ведомстволық бағыныстылық ұғымы және оның түрлері.
30. Соттылығы және оның түрлері.
31. Туыстық соттылық.
32. Аумақтық соттылық.
33. Соттылықты айқындау қағидалары.
34. Сот шығыстары ұғымы.
35. Мемлекеттік баж.
36. Іс бойынша іс жүргізуге байланысты шығындар.

37. Сот шығыстарын бөлу ережесі.
38. Іс жүргізу мерзімдері - мәні мен түрлері.
39. Іс жүргізу мерзімдерін есептеу тәртібі.
40. іс жүргізу мерзімдерін бұзудың салдары.
41. Азаматтық процестегі мәжбүрлеу және жауапкершілік шаралары.
42. Сот дәлелдемелері ұғымы.
43. Дәлелдеу процесі және оның сатылары.
44. Сот дәлелдемелерінің түрлері.
45. Азаматтық процесте дәлелдеу қағидалары.
46. Дәлелдеу құралдары.
47. Талап қою ұғымы және талап қою құқығы.
48. Талап қою түрлері.
49. Талап қоюдың элементтері және олардың мәні.
50. Талап қою қорғау құралдарына билік ету.
51. Талап қою құқығының алғышарттары.
52. Талап арызға қойылатын талаптар.
53. Талап арызды қабылдаудан бас тарту негіздері.
54. Арызды қозғалыссыз қалдыру.
55. Істі сот төрелігіне дайындаудың мәні, мәні және міндеттері
істі қарауға.
56. Судьяның істі сот талқылауына дайындау жөніндегі іс-әрекеттері.
57. Істі сот талқылауына тағайындау.
58. Шақыру қағаздары мен шақыруларды ресімдеу және тапсыру тәртібі.
59. Сот талқылауының мәні.
60. Сот отырысында төрағалық етушінің рөлі.
61. Сот отырысының сатылары.
62. Сот талқылауын кейінге қалдыру және тоқтата тұру.
63. Істі талқылауды сот шешімін шығармай аяқтау.
64. Сот шешімінің және оның бөліктерінің мәні.
65. Бірінші сатыдағы соттың ұйғарымдары.
66. Сот шешімінің заңды күші.
67. Шешімнің заңды күшіне ену тәртібі.
68. Сот шешіміндегі кемшіліктерді түзету.
69. Жауапкердің мүдделерін қорғау.
70. Сырттай іс жүргізуде отырысты өткізу тәртібі.
71. Сырттай іс жүргізу шарттары.
72. Сырттай шешім және оған шағымдану тәртібі.
73. Бұйрық өндірісінде қаралатын істер.
74. Сот бұйрығы және оның күшін жою және шағымдану тәртібі.
75. Ерекше талап қою өндірісінің мәні және оның ерекшеліктері.
76. Ерекше талап қою өндірісі тәртібімен қаралатын істер.
77. Ерекше өндірістің мәні және оның ерекшеліктері.
78. Заңдық маңызы бар фактілерді анықтау туралы істер.
79. Азаматты хабар-ошарсыз кетті деп тану және жариялау қайтыс болды.

80. Азаматты әрекетке қабілеті шектеулі және әрекетке қабілетсіз деп тану.

81. Бала асырап алу туралы істер бала.

82. Дара кәсіпкерді және заңды тұлғаны тану туралы істер банкрот болған тұлғалар.

83. Шақыру өндірісі.

84. Шағымдану (наразылық келтіру) сатысының мәні сот актілерін заңды күшіне енген күннен бастап күшіне енеді.

85. Апелляциялық және кассациялық шағымдар мен наразылықтарды беру мерзімдері және қарау мерзімдері.

86. Апелляциялық және кассациялық сатыдағы соттың өкілеттіктері.

87. Заңды күшіне енбеген сот актілерінің күшін жою негіздері.

88. Апелляциялық және кассациялық сатылардың сот актілері.

89. Дауларды соттан тыс шешу тәсілдері

90. Төрелік - құру түрлері мен тәртібі.

91. Істерді төрелік сотта қарау рәсімі.

92. Медиация ұғымы мен мәні.

93. Партисипативтік рәсім.

94. Бітімгершілік келісімді орындау.

95. Жаңадан ашылған сот актілерін қайта қарау сатысының мәні мән-жайларға қатысты.

96. Жаңадан ашылған сот актілерін қайта қарау тәртібі (субъектілер, мерзімдер, сот актілері)

97. Атқарушылық іс жүргізудің мәні.

98. Атқарушылық іс жүргізу субъектілері.

99. Атқарушылық іс жүргізу тәртібі.

100. Жоғалған сот және сот ісін атқарушылық іс жүргізу.

101. Бітімгершілік келісім.

102. Бітімгершілік келісімді орындау.

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі

Негізгі әдебиеттер:

1. Ақылбекова А.Б., Ақылбеков Қ.А. Қазақстан Республикасының азаматтық құқық (ерекше бөлім): оқу құралы.-Алматы: ЖШС Лантар Трейд, 2021.-107 б.

2. Қамбарова Н.Ш. Азаматтық іс жүргізу құқығы: оқу құралы.-Алматы: Нұр-Пресс, 2019.-108 б.

3. Жетпісбаев, Б.А. Мүліктік даулардың құқықтық мәселелері: оқу құралы / К.Е. Алимжан.- Алматы: Қазақ университеті, 2018.- 142 б.

Қосымша әдебиеттер:

1. Бузаканова А.Б., Нурушев А.Ж. Альбом схем по гражданскому процессуальному праву Республики Казахстан: учебное пособие.- Алматы: ТОО Лантар Трейд, 2021.-146 с.

2. Баймолдина З.Х. Разбирательство гражданских дел в суде первой инстанции: Научно-практическое пособие. - Алматы: Жеті жаргы, 2001.

3. Нұрмашев У., Нұрмашева Ф. ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы: оқу

4. құралы.- Алматы: Жеті жарғы, 2009.- 399б.

5. Егембердиев Е.О. ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы: оқулық. – Астана:

Фолиант, 2007. – 388б.

6. Ильясова Г.А. ҚР Азаматтық іс жүргізу құқығы (Ерекше бөлімі): оқу құралы.-Қарағанды: Санат-Полиграфия, 2006. – 289б.

Нормативтік құқықтық актілер:

1. Қазақстан Республикасының 1995 жылғы 30 тамыздағы Конституциясы. - Алматы: Заңгер, 2025.

2. Қазақстан Республикасының Азаматтық процестік кодексі Қазақстан Республикасының Кодексі 2015 жылғы 31 қазандағы № 377-V ҚРЗ. https://adilet.zan.kz/kaz/docs/K1500000377

3. 2000 жылғы 25 желтоқсандағы «Қазақстан Республикасының сот жүйесі және судьяларының мәртебесі туралы» Қазақстан Республикасының конституциялық заңы. - Алматы: Заңгер, 2025.

4. Республика Казахстан. Кодекс. Гражданский Кодекс РК (общая и особенная части).– Алматы: ЮРИСТ, 2018. – 352с.

5. Республика Казахстан. Кодекс. Земельный Кодекс РК.– Алматы: ЮРИСТ, 2018. – 156с.

6. Республика Казахстан. Кодекс. Предпринимательский Кодекс РК.– Алматы: ЮРИСТ, 2018. – 212с.